

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyiltér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

A kényszerzubbony.

Fejérváry báró egy küldöttség üdvözlő beszédére adott válaszában azt hangoztatta, hogy a nemzetet ki kell ábrándítani a koalíció által hirdetett tévtanokból. Amíg ki nem ábrándul, addig természetesen nem térhet vissza a közélet a maga nyugodt medrébe s addig parlamentáris kormányzásról szó sem lehet.

A kormány álláspontja az, hogy a népet elbolondították, a vármegyéket felizgatták s az egész közvélemény ideges őrzöngésben szenved. A bolodnak, idegbetegnek pedig kényszerzubbony való. Tehát ránk huzzák, nehogy kárt tegyünk magunkban.

Ha csendesesen viselkedünk, ha kiábrándulunk s elhisszük, hogy előbb csakugyan bolondok voltunk, akkor visszaadják a szabadságot. De a gyógykezelés alatt majd megmagyarázzák, hogy a szabadságot hogyan kell és hogyan szabad a magyarnak értelmezni.

Amíg a kezünk, lábunk szabadon volt, addig nem tudtuk megtanulni: mi a szabadság; addig kényszerhelyzetben voltunk, mert terrorizált bennünket a koalíció. Amíg polgári jogainkat szabadon gyakorolhattuk, amíg nem volt megrendszabályozva a sajtó, feloszlatta a vezérő bizottság, megtámadva az önkormányzati jog: addig a nemzet nem határozott függetlenül, saját akarata szerint; a vármegyék nem nyilatkoztak meg a saját független elhatározásukból, mert ráfeküdt az országra, a nemzetre, a lelkiismeretre a terreur, a lelkiismeretbeli kényszer.

A kormány nézete szerint ez az igazság, nem az, amit a vezérő bizottság hirdetett. S a parlament nélküli kormányzásnak, a szigorú rendszabályoknak, a vármegyék letörésének, a kényszerzubbonynak nem az a célja, hogy a nemzetet megfosszák alkotmányos szabadságától, hanem hogy felszabadítsák a koalíció nyomása alól, visszaadják elhatározásának függetlenségét és rávezessék arra az utra, amely a haladó párt táborában ér véget.

Szép elvek ezek nagyon. Csak az a hibájuk, hogy az alapjuk hamis s a következtetésük téves.

A kormány nem hiszi el, hogy a koalíció álláspontja felelt meg a nemzeti akaratnak. Legalább is nem akarta elhinni. Pedig amióta parlamentáris élet van, még soha egy párt sem fért annyira közel a nemzet lelkéhez, mint a koalíció, amely magában egyesíteni tudott minden pártállású, a nemzeti ideálokért lelkesülő elemeket s ki tudta békíteni a szélsőségeket.

A pártok szövetkezése a politikai problémák legszerencsésebb megoldásának módja lehetett volna, ha a korenával való ellentét magvát a szerencsétlen közjogi helyzet már századok óta magában nem hordaná. A szövetkezés végén ott lebegett a nemzet előtt az egyesülés reménye s az egyesülés jobban kielégíthetett volna minden aspirációt, mint akármelyik párt győzelme. A radikalizmus elharapózása, más oldalról az aulikus befolyás tulsulya miatt az előbbi pártkeretekben sokan nem tudtak elhelyezkedni s politikai életünk tele volt zavarral, közjogi viszonyainkban hemzsegett a kétértelműség, amelyeket agyonformuláltak, de világosan magyarázni még sem mertek.

A szabadelvű párt uralmának utolsó éveiben szinte fennhangon hirdette az egész közvélemény, hogy az a politika, amelyet a párt Bánffy Dezső óta üzött, nem őszinte. A nemzeti tartalom folyton csökkent s a dogmatikus közjogi tételekhez való ragaszkodás mögött tulajdonképpen osztrák befolyás rejtőzködik. Tisza István megpróbált őszintebben kormányozni s őszintesége, amely feltárta a nemzet előtt a magyar parlamentarizmus nagy hibáit s gyengeségét, a szabadelvű pártot meg is buktatta.

Elemi erővel tört ki az új pártalakulásra való vágyakozás. Azt tudta mindenki, hogy a 48-as párt, programjának merev fenntartásával, nem kormányképes; de a 67-es alap hívei többségben is voltak s a radikális politika még mindig nem hódított akkora

teret, hogy annak abszolút többséget lehetett volna szerezni. Az egész ország örömmel látta, hogy maguk a vezérek bölcs önmérséklettel keresik a kiegyenlítés módjait s a béke politikája, a józan megegyezés után való törekvés előtt meghátrált a legtürelemtelenebb rész is.

Ebben rejlik a koalíció nagy népszerűsége és hatalma; ezért nőtt annak tábora napról-napra, ezért hódított meg lépésről-lépésre minden magyar vármegyét. És ha a választások után igaz lett volna is, hogy a választások után igaz lett volna is, hogy a szabadelvű párt veresége, a függetlenségi nagy diadalai nem a nemzet megfontolt elhatározásának, hanem a függetlenségi párt fokozottabb akciójának s a szabadelvűek lanyhulásának tulajdonítható; ma már ez sem jelentene semmit, ez sem adna igazat a kormánynak, mert a koalíció a választások után jött létre, a választások után hódította meg az ország közvéleményét s politikája ma egyezik is a nemzeti akarral.

Ha nem hiszik, tegyenek kísérletet s kérdezzék meg a kényszerzubbonyba bujtott nemzetet. Kérdezzék meg úgy, hogy tiltsák el még a programbeszédeket is és a jelöltek minden irását adják a censor kezébe.

A kiindulási pont tehát megdőlt. A nemzet akaratát nem hamisította meg az izgatás.

A kormány célja: a kiábrándítás sem lesz könnyű munka s ha van még hatalma a szívek fölött a nemzeti ideáloknak és van értéke a történelmi tanulságoknak, akkor nem is fog sikerülni soha. Visszafelé azonban könnyen elsülhet a fegyver s belekergetik az egész országot a szélső radikálisok karjai közé és két malomkerék között megőrlik az egész alkotmányt.

A kényszerzubbony nem minden bolondnak használ. Mert vannak emberek, akiket csak a tudós orvosok tartanak bolondnak, ők maguk okos embereknek képzelik magukat. És meglehet, hogy ha többségben volnának, ők képviselnék az észet s az orvosokat ültetnék be a bolondok házába.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ ÉGYEDÜL ELISMERT KELLEMESES-ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAITÓSTER.

Ma számunk 14 oldal.

Ezeknek nem használ a kényszerzubbony, mert még arra is képesek, hogy kinevetik az orvosokat s abban a tudatban, hogy nekik van igazságuk, boszantó türelemmel engedik magukat kezelni, zsákba huzni, zuhanyozni.

Ilyenformán kezelik a kiábrándítandó nemzetet s különösen a vármegyéket, amelyek nagy türelemmel összedugják a kezüket, mosolyogva tűrik a kényszerzubbonyt. Az ápolók azt hirdetik róluk, hogy el vannak bolondítva, ők pedig úgy gondolkodnak, hogy hiszen elvégre ehhez is joguk van, mert most az ilyen bolondok vannak többségben. A kényszerzubbonyt viselni muszáj, de dühöngeni nem volna tanácsos, mert akkor még utóbb elhinné Fejérváry báró, hogy igaza van.

Majd csak lekerül rólunk az a díszruha s akkor mi fogjuk megmondani: hol végződik a politikai raison s hol kezdődik az elbolondítás és az ámítás.

Jegyzetek.

(—6.) E sorok írja nem ért sokat a politikához. Sohasem is vágyódott mélyére hatolni a hamisságok tudományának. Rokonszenve, rajongó szeretete minden meleg sugarával a magyar nemzeti társadalom felé fordul, mely nyugodt méltósággal szenvedte el eddig a kormány taktikázásának erőszakosságait. Rendíthetetlenül bizik abban, hogy ez a kormány silány eszközeivel a magyar társadalom tagjainak óriási többségéből a magyar nemzet történelmi hivatottságának tudatát ki nem ölheti és hogy a magyar lelkiismeret viharos dobogása rövidebb-hosszabb időn belül leigáz mindenkit, aki orgyilkos szándékkal a magyar nemzet alkotmányára, életére tör.

Nem lesz talán fölösleges megállapítani, hogy a minap feltűggesztett vezérlő bizottság tagjai (és szentgotthárdi beszédje után Széll Kálmán) az alkotmányát védő magyar nemzet valóságos vezetői. Ezen a tényen nem változtathat száz komikus ügyvezetőtanácsi határozat sem. A XX. század letűnt pár esztendőjének eseményei nem alkalmasak ugyan arra, hogy a közszabadságok sérthetlenségében bizakodhassunk, de mégis kétségtelenné látszik, hogy a véleménynyilvánítás szabadságát a nemzet vezetőinek ajkán el nem fojthatják. Bármekkora nyomorral és szenvedéssel igyekeznek is gátat vetni a közszabadságok gyakorlása elé, a magyar nemzet a küzdelmen végig kíséri vezetőit és megérti őket, ha egyébről nem, egy-egy néma mozdulatukról, egy-egy könnyükről, sóhajukról, — végszükségben harsány vezényszavukról . . .

Itt a tavasz. A mezők kiserkenő zöldje, — a kék ég átlátszó tisztasága, — a benne úszó pacsirta dala, — a fák rügyezése — és a vadul rohanó szél mámorító szabadság-indulója mind arra int:

— Magyar! Ne hagyd a jussodat — konera, közpédára alkotmányos szabadságodat! Saszemed tenger szenvedésen keresztül el ne ejtse a célt, mely látszólag elérhetetlen magasságban ragyog most fölötted! Enélkül semmit sem ér az élet és keserű még a halál is, — vele és benne a végtelen nyomor is elviselhető — és a kibuggyanó vérnek a szív örömdobogása a kísérő zenéje . . .

A magyar társadalom valamely nemzeti cél elérésére soha nagyobb összetartással nem törekedett, mint a legújabb alkotmányválság alatt. A nemzeti küzdelemnek, mint mindenféle országos mozgalomnak, mindenestre szétválasztó hatása van a társadalomra, de míg a válság első felében annak széttűllésétől kellett tartani, addig most már világosan álli előttünk, hogy a társadalom zöme alkotmányellenes célokra nemcsak hogy nem kapható, hanem a magyar haza szent alkotmányos szabadságának védelmében, az ez

ellen intézett támadások erőlyes visszautasításában nap-nap után mindjobban összeforr.

A magyar társadalom nemzetfentartó zöméhez nem tartozó emberesoport egyes alcsoportjait különféle, — a gyenge jellemű előlburjánzó indulatok sorakoztatják hadállásba az alkotmánybástyája ellen. Valamennyi alcsoport megindította már a maga jellegzetes akcióját, — lehet talán így is nevezni: aknamunkáját, — de hogy a társadalomnak alkotmányvédő része alig, vagy csak itt-ott tartja szükségesnek az ellentámadást, ez csak a védelem erősségét bizonyítja és annak a sejtésnek alaposságát, hogy a támadó fél kénytelen lesz rövid időn belül a törvények védsáncái közé visszavonult magyar nemzet segítségéért folyamodni.

A védelem, mint cselekvés ezideig a legerélyesebben az u. n. társadalmi bojkott formájában nyilatkozott meg.

Az elfordulás mindazoktól, akik bármilyen formában szolgálatára állnak ennek a kormánynak, — annyira egyéni dolog és annyira kívül áll az erőszak által vont hatalmi korlátokon, hogy a róla való írás — hála Istennek! — még szabadon röpködhet szét ebben az országban és az írásból merített gondolat korlát nélkül eresztheti le gyökérszárait a magabizonyos lélekbe.

De írjak-e vajon többet is a besugókról, a királyhűségükkel királysértően dobáló Ephialtesekről? Ha a tollam hegye le nem törnek is, ha papirosom szét nem szakadna is, — tiltja a velük való foglalkozást erkölcsi felháborodásom, megakasztja írásomat a mélységes szomorúság afőlött, hogy ebben az országban, ahol az apagyilkosnak is meg kellene bocsátani, ha csak az alkotmány megmentésére sietni kész, — hány, de hány ember van: »Kinek drágább rongy élete, Mint a haza becsülete!«

Lelkek szövetsége! Erre törekedjék most a magyar társadalom színe-java. Minden ember, — kicsisége tudatában is, — az erkölcsi erő emeltyűjén hájjon föl arra a magaslatra, honnan égő betűkkel fog lelkebe világítani az önzést lenyűgöző örök magyar igazság: »A haza minden előtt!« Érzem, hogy a lelkek szövetezése alakulóban, — hogy ebből a szervezetből suhan ki majd az a lángpallos, mely kiűzi a kufárokat és besugókat az alkotmány fölszentelt csarnokából, hogy az egyedülvalóságban elvegyék megérdemelt büntetésüket . . .

Sok szó esik most a megyei tisztviselőkről. Róluk, de nélkülük. Van mindenkinek szóval hirdetett meggyőződése és ezzel ellentétes indítványa. A felfogások — tele idealizmussal — az eget verdesik és irtóztatón egyoldalúak. Tudni akarja mindenki, hogy mi a tisztviselő kötelessége, de azzal senki sem gondol, hogy a tisztviselőnek a különféle kötelességek ütközője közt megfinomult lelkiismerete immár kúpadon vergődik. Alig egy-kettőnek komoly célja, hogy a tisztviselőnek támasztékot nyújtson, — a legtöbb — bizonyára nem tudatosan — arra dolgozik, hogy egyetlen támasztéka is hirtelen kasszák ki alóla.

Homályos ez a beszéd, de akiket illet, megérthetik. Az alkotmány-védelem körül meg kell hoznia mindenkinek a maga áldozatát. És bár-hogyan forgassuk, fesszessük a kérdést, az áldozatot hozni annyit jelent, mint meggyengíteni, aláfájni a nemzeti küzdelem alapját. A küzdelem erkölcsi alapon indult meg s ma is a szentesített törvényeken, az alkotmány sérthetlenségében való hiten, a tisztviselők esküjében való bizalmon nyugszik.

De ki kételkedik abban, hogy Zalavármegye tisztviselőkarában egyetlen-egy ember se kapható arra az erkölcsi áldozatra, mely alatt én az esküszegést értem? Ki kételkedik abban, hogy Zalavármegye közönségének a régi tisztviselők elesapásával megsértett érdeke második helyre szorul az előtt a nemzeti érdek előtt, hogy ne akadjon egyetlen-egy esküszegő önkormányzati tisztviselő sem? És ki kételkedik abban, hogy azon kérdés elbírálásánál, vajon az esküszegés mely vonalon kezdődik, a legilletékesebb és legfelsőbb fórum a tisztviselő lelkiismerete?

A mai helyzetben e vármegye tisztviselő kara még messze áll attól a határtól, melyen túl az esküszegés posványos birodalma bűzlik. Kétség-telen, hogy ez a tisztviselő-kar helyén maradásával meghozta már azt az erkölcsi áldozatot,

mely amekkora megnyugvást hozott a megye közönségének, legalább is annyit rontott az alkotmányvédelem erkölcsi alapján — és nyilvánvaló most már, hogy a megye közönségének érdekében a tisztviselői kar el fog menni addig a határig, melynek átlépéséről azután szó se lehet, — de ideszegzem a kérdést: lesz-e eredménye a lelkiismeretek keresztrefeszítésének? Az önkormányzat birtokában levő erkölcsi tőke apró-pénzre váltásának? Nem lett volna-e férfiasabb, igazunkat tökéletesen fedő eljárás, ha abból a hatalmas nemzetfentartó elvből kiindulva, hogy ebben az országban minden jog csak alkotmányos uton gyakorolható, a küzdelem első felében vágott ösvényünkről — vissza nem riadva semmiféle nyomortól és szenvedéstől — le nem térünk?

Gondolkodjunk. A kormány generális vezére jelmondatát, a »csak lassan-lassan«-t, a nemzet törvényes ellenállásának letörésére indított hadjárat vezetésében is gyakorlatilag alkalmazza. Puhítani kell az embereket, az intézmények végrehajtó szerveit, hogy aztán az utolsó felvonásban sűrűn egymást követő támadások a magyar nemzetet elkábítsák s így rajta az erkölcsi erőszak véghazvihető legyen.

A kormánynak nem lehet egyelőre egyéb a célja, minthogy engedelmes szolgáivá gyúrja át az önkormányzati tisztviselőket, ezektől pedig követeli majd, hogy a kezükbe letett hatalom minden eszközzel az önkormányzatokban élő népet, összességében a magyar nemzetet a kormány céljainak megfelelő politika támogatására kényszerítsék.

De számíthat-e a kormány arra, hogy az önkormányzatok régi tisztviselői, — bármennyire tolják is ki ezek az engedékenységek határát, — öt alkotmánytörő céljainak elérésében támogni fogják? És biztos lehet-e kormány abban, hogy a régi tisztviselő-gárda legalább közömbös marad erőszakoskodásaival szemben? Nem látjuk-e, hogy az önkényuralomnak jellegzetes rettegése, minden zsebredugott kéztől való megrezzenése már is előhívta odujukból a koncesiókat, akik ezerszám jelentkeznek a miniszteriumokban? Bizhatik-e a szolgálalkúság a szabadságra szomjazó lelkek teljes összerokadásában, mikor a szolgálalkú egyáltalán senkiben és semmiben sem bizik?

Ne legyünk optimisták! Ennek a kormánynak úgy nem kell a régi tisztviselő-gárda, mint nekünk a bűn, a gyalázat, a rabzoltság. Eljön — úgy sejttem — rövidesen az az idő, mikor ebből az ősi megyeházból kisöpörnek mindenkit és minden régi szellemet, mint a szemetet s maradhat csak az, aki kifejtve magából a lelkiismeret magvát, azt cipője sarkával — katonai fedezet mellett — széttapossa.

Zalavármegye tisztviselő-kara ismeri a kötelességét. Ha elkövetkezik az idő, be fogja váltani.

Hogy ezzel szemben már most mi a polgárok kötelessége, azt mindenkinek külön-külön — a lelkiismerete bírálja el.

Az államhatalom.

A ősi magyar felfogás szerint a nemzet szabadságát és jogait biztosító alkotmánynak minden betűje, minden pontja, minden legkisebb formása szent és sérthetetlen. Tisza István csak az alkotmány egyik biztosítékának egyetlen formását sértette meg s ezzel megásta a sirját a nagy és hatalmas szabadelvű pártnak. Ennyire ragaszkodik még a mai nemzedék is a betűhöz, a formához, mert tudja, hogy ezek védik a lényegét.

Az alkotmányosság kérdésében tanúsított merevség jellemezte mindig a magyar közjogi felfogást, amely a vármegyében született, azokban gyökeresedett meg s ott sáncolta el magát annyira, hogy hiába ostromolta Magyarországot minden oldalról a feudalizmus, a felvilágosodott uralkodók népboldogító abszolutizmusa, a reakció fondorkodása: megmaradt mégis alkotmányos országnak s amikor területét szétdarabolták, megosztották rajta, mint Krisztus palástján a latrok, akkor sem hagyta elveszni a nemzeti egység eszméjét. A nemzet fennmaradásának alapja, erejének forrása az a merev alkotmányos felfogás volt, amely a korok és viszonyok szerint más és más formában jelent meg, de célja és lényege mindig ugyanaz maradt.

Közéletünknek ezt a sarkpontját azonban az újabb teoria már csak olyan ásatag ereklyének tekinti, mint őseink héttollu buzogányát. A

hozott a megye
rontott az al-
— és nyilván-
e közönségének
og menni addig
azután szó se
at: lesz e ered-
trefeszítésének?
vő erkölcsi tőke
tt volna-e férfiat-
eljárás, ha ab-
lyvből kiindulva,
n jog csak alkot-
zdelem első felé-
sza nem riadva
éstől — le nem

generális vezére
an-t, a nemzet
re indított had-
lag alkalmazza.
az intézmények
az utolsó fel-
támadások a ma-
rajta az erkölcsi

gyelőre egyéb a
gáivá gyúrja át
ezektől pedig
e letett hatalom
ányzatokban élő
nemzetet a kor-
ta támogatására

ra, hogy az ön-
— bármennyire
ség határát, —
ében támogatni
ány abban, hogy
közömbös ma-
? Nem látjuk-e,
zertes rettegése,
ló megrezzenése
onelesőket, akik
hiszterikumokban?
zabadságra szom-
sában, mikor a
en és semmiben

nek a kormány-
iselő-gárda, mint
szolgaság. Eljön
az idő, mikor
örnek mindenkit
a szemetet s ma-
magából a lelki-
ával — katonai

ismeri a köte-
s, be fogja váltani.
st mi a polgárok
ülön-külön — a

lom.

nemzet szabadsá-
ak minden betűje,
o formása szent
sak az alkotmány
ormaságát sértette
nagy és hatalmas
agazkodik még a
formához, mert
eget.

n tanúsított merev-
közjogi felfogást,
zokban gyökerese-
gát annyira, hogy
got minden oldal-
osodott uralkodók
a reakció fondor-
otmányos ország-
bölták, megosztoz-
án a latrok, akkor
egység eszméjét.
ja, erejének forrása
gás volt, amely a
s és más formá-
s lényege mindig

ontját azonban az
áttag ereklények
a buzogányát. A

történetudós had foglalkozék vele; írja tele a régi dicsőség emlékeivel a mult könyveit; hordja muzeumokba eleink fegyvereit; de nem azért, hogy az utódok példát vegyenek tőlük, a harc-keveréktől, a gravámenek makaos, nyakas hiveitől, hanem hogy lássák: mennyire elmaradt, mennyire impraktikus nép voltak a mi apáink, akiket nem bántott a nagyhatalmi hőbort, akik még akkor is, amikor az ősi jussból itt ott el kellett alkudniok valamit, rettenetes makaos-sággal követelték, hogy az ország jogai és szabadságai újból, forma szerint biztosítsanak.

Magyarország közléte nagyon hosszú ideig ilyen alkotmányos küzdelmek körül forgott. A modern kor államférfiai gravaminális politikának hívják azt a törekvést, amellyel a nemzet a felső nyomásnak igyekezett ellenállni. Sokan azt mondják, hogy ez az irány akadályozta meg az országot fejlődésében; mi pedig, akik a vármegyék hagyományában nőünk fel, azt állítjuk, hogy ez mentett meg bennünket a pusztulástól.

A kormányok sohasem szerették a gravaminális politikát, mert mindig azt bizonyították: mi a törvényes, mi a törvénytelen. A mostani kormány pedig végleg ki akarja tekerni a nyakát s felre-
lőki az összes közjogi szempontokat mondván: ha mindenki azt bírálhatja, mennyiben járok el a törvény betűje szerint s hol lépem át a Rubicont; ha a vármegyék a parancsokra közjogi értekezésekkel válaszolnak és öröklék a törvénykönyvre hivatkoznak, megrendül az államhatalom tekintélye. Már pedig a legelső és legfontosabb feladat a tekintély fenntartása, az állam rendjének biztosítása, mert az állam öncél, az állam mindenható és tartalma nem a nép és annak akarata, hanem a területtől, a néptől, a mult hagyományaitól, a jelen vágyaitól és a jövő reményeitől teljesen elvontakoztatott akarat, amely valahol felettünk lebeg, vagy alattunk rejtőzik, vagy mellettünk van, de bennünk nincs és belőlünk nem származik, az bizonyos.

Veszedelemes tan ez nagyon és vitte volna el az ördög Machiavellitól kezdve végig az összes elmélkedő állambölcseket, akik kisütötték. Annyit jelent ez, hogy a népek milliói elveszhetnek, egyesek, családok és osztályok elpusztulhatnak, régi ideálok meg lehet semmisíteni, a legszentebb eszméket sárba lehet tiporni, erkölcsi javakat félre lehet lökni, nemzeteket hagyományaikkal, kultúrájukkal együtt el lehet söpörni, csak azért, hogy az állami akarat érvényesüljön.

Az állami omnipotencia a maga rettenetes túreltelenségével és irtózatossal szépen esziráztatja a társadalmi forradalom magvait. Az öntudatra ébredő nép most még csak osztályok ellen tör s igyekszik az államhatalmat kiszajátítani. Amikor annak tudatára jut, hogy az állam, a rettenetes moloch nem csak az alsóbb néposztályokra, hanem minden osztályra ráfekszik, minden akaratot, minden törekvést lenyűgöz az elvont állami akarat nevében, az állam rendje ellen fog törni s ebben szövetségeket talál minden osztályból.

A mindenható állam nevében jár el Magyarország mostani kormánya is amikor „a törvények uralmát s az államhatalom tekintélyét“ akarja helyreállítani.

A jogászai tudományával tele nem tömött egy, amelyet nem oktatott ki az állami akarat fogalmáról Kautz Gyula vagy néhai való jó Kerkapoly Mór és utódai, nem tud belehatolni a dolog lényegébe s egyre azt keresi: honnét veszik a felhatalmazást az állam nevében operáló hatalmasságok? Hát ki az az állam? Az országgyűlés? Az hát nem. Szétkergették s nem hitték el neki még azt sem, hogy a nép nevében beszél. Tehát a nép az állam s a nép akarata fejezi ki az állami akaratot? Még kevésbé! A népet elbolondították, felizgatták, józan esztől megfosztották, mondja Fejérváry báró. Bolond népnek bolond a prófétája, mondja Kristóffy ur és a nép jogait saját hatáskörébe azonnal átvesszi. Tehát a nép sem állam. Talán a vármegyék és városok? Dehogy! Hiszen azok az osztályuralom fészkei, osztályok pedig nem képviselhetik az államot.

Ki tehát az állam? Ezelőtt néhány évvel egy szociális tanokkal telített polgártársnak úgy magyarázta meg Zalavármegye törvényhatósági bizottságának egyik tagja ezt fogas kérdést, hogy az állam a esendő meg a végrehajtó. Most egyet fordult a világ; az állam a kormány és a királyi biztos. Ők az állami akarat forrásai is meg az érvényesítői is.

Egyébiránt arra nézve, hogy mit jelent az állami akarat s hol van annak a forrása, bővebb

felvilágosítást adnak minden magyarnak Lustandel ur tudós tanítványai, akik nagyon jól ismerik a magyar történelmet és az osztrák közjogot. Nekünk ezekről írni tilos, ez csak Bécsben szabad.

Az állam én vagyok, — ellenjegyzí Fejérváry báró s mi kénytelenek vagyunk belátni, hogy igaza van.

A mai zavaros politikai viszonyokból csak azt a tanúsítást akartam ebből a még zavarosabb elmélkedésből leszűrni, hogy apáink gravámenjei, vármegyékre szakadó partikularizmusa és közjogi szórászhasogatása többet ért az államteóriánál és nagyhatalmi kapaszkodásnál, mert előbb legalább tudtuk, hogy a közhatalom forrása a vármegye, a vármegye pedig mi magunk vagyunk. Most azonban csak annyit tudunk, hogy valaki parancsol a kormánynak, a királybiztosnak, a katonának, akik mind az állam nevében cselekednek, de az államot nem tudjuk a saját országunkban megtalálni.

A hétről.

(Gondolatok.)

Minden nappal beljebb megyünk az abszolútizmus zavaros fertőjébe és senki sem látja még a kivezető utat.

Amik ezt a nagyszerű drámát rendezik, esodálatra méltó cinizmussal még mindig azt mondják: ez nem abszolútizmus, csak rendesinálás, az anarkia ellen való küzdelem, az államhatalom tekintélyének helyreállítása.

Ezen jelben felozlatták az országgyűlést világos törvény ellenére; elkobozták a gyülekezési jogot, eltiltották a krajeáros ujságok árusítását, felozlatták a vezérő-bizottságot, a vármegyék alkotmányvédő bizottságait, a saskört és teljes hatalommal megszüntetik az önkormányzati jogokat. Ez mind rendesinálás és nem önkénykedés.

Hogy mire való s miről jó a dolgok mostani állásában letagadni azt, ami van, ami megtörtént és történik s mire való indokokat keresni azokra, amik még történni fognak, azt a mi szűk látókörű vidéki elméak, amelynek csak a vármegye határáig terjed a világ s nem tudtuk a világpolgárok és globe-trotterek bölcsességét és életnézeteit befogadni, sehogysem képes belátni.

Vegyük s nézzük ugy a dolgokat, ahogy azok előttünk állnak. Nem jogi, nem kormányzati, nem politikai, hanem egyszerűen és meztelenül hatalmi kérdések körül forog manap már az egész válság, amelyet a kormány az országgyűlés felozlatásával elparecellázott s királybiztosok kiküldésével minden renitens vármegyének juttatott belőle. Divide et impera. Az ellenálló tábor felozlatta, a vármegyéket pedig egyenként fojtogatta.

Minek keressünk mi most már teóriát és paragrafust, törvényhatósági határozatot és bírói ítéletet arra: igazunk van-e vagy nincs és minek hivatkoznak a hatalom boldog birtokosai magasabb szempontokra, közérdekre, a szent nagyhatalmasságra! Kit győz le az argumentum és kit győz meg a frázis?

Sokkal tisztább munka lesz, ha őszinték leszünk. Meg nem barátkozunk ugyan, de legalább megértjük egymást és belátjuk, hogy az egymással ma szemben álló ellentétes felfogásokat sem áthidalni, sem kiegyenlíteni, sem formulákkal kibékíteni, sem egy kalap alá hozni nem lehet. Itt csak arról lehet szó: melyik az erősebb, melyiket támogatja a hatalom?

Az elvi magaslapon kezdődött nemzeti küzdelem a hatalmi kérdések alacsony szintjére szállott alá és itt vereséget szenvedett. A karhatalom erősebbnek bizonyult, mint a vármegyék által vitatott igazság. Ez a helyzet.

A kormány akkor beszél őszintén, ha azt mondja: az enyém a hatalom, engedelmisséget követelek. A vármegyék pedig akkor látják tiszta szemmel a helyzetet, ha beismerik, hogy vereséget szenvedtek; de csak akkor lesznek hívek multjukhoz, következetesek önmagukhoz, ha az elvet és az eszmét fel nem adják. A kormányé a szuronyé a győzelem, a vármegyéké a vereség, a nyomor és a szenvedés. De a vereség nem szégyen, csak a gyávaság megbélyegző. Leverték bennünket, de meg nem alázhatnak mindaddig, amíg magunk nem rugjuk el alólunk az erkölcsi alapot. Ez az erkölcsi alap pedig ma már csak az elv- és jogfenntartás lehet. El kell ismernünk, hogy vert hadak, gyengébbek vagyunk; de gyáva szolgáléck az, aki elismeri,

hogy igazságainkat verték agyon; ki kell közö-
síteni azt, aki azt vallja, hogy akinek hatalma
van, igazsága is van.

Nem! Az erő és hatalom nem a mi oldalun-
kon van, de a jog, igazság és a törvény s mi
erősségeink. Megtörni lehet, de meghajolni nem.
A hatalmat elismerni kénytelenek vagyunk, de
az igazainkat nem adjuk oda.

Ha a kormány és a királyi biztos megeléges-
nek azzal, hogy elismerjük a hatalmukat s belát-
juk a vereségünket, akkor nyitott ajtót dönget-
nek. De ha arról akarnak meggyőzni ezt a vár-
megyét, hogy azok az eszmék, amelyekért küz-
dött, üres semmiségek; hogy a törvények köy-
vébe s a nemzet lelkiismeretébe nem azok az
elvek vannak beírva, amelyeket hirdetett; hogy
ebben az országban a nemzeti előknál fonto-
sabb és előbbre való feladatok is vannak s lehet
nagyobb érdek is, mint az alkotmányos szabad-
ság védelme és lehet magasabb akarat is, mint
a nemzet akarata: akkor süket fülekre, bezárt
szívekre és kemény koponyákra fognak találni.

Egyébiránt abban a pillanatban, amikor a
vármegye a hatalom előtt lerakta az ellenállás
fegyverét, ez az egész kérdés akadémikus érté-
küvé vált, a kormány szempontjából. Mi szük-
sége van neki a vármegye elvi áldozataira, mi-
kor katonát és adót kíván? És miért kellene
neki például a tisztikar nézeteivel törődni, mikor
csak a derekát kívánja? Aki hozományért háza-
sodik, mit törődik a szerelemmel?

Az elveknél folytonos hangoztatását, az elvi
kijelentéseket és skrupulusokat talán még ki is
nevetik, le is kiesnylik, mert a gyakorlati poli-
tika szempontjából értéktelen portékáknak tartják.

De a mult nem erre tanít bennünket. A jog-
fenntartásnak s az elvhűségnek termékenyítő
hatásuk van s az utódok kincsévé válnak. Ezek-
kel tudta megmenteni a nemzet a jogfolytono-
ság eszméjét a legsötétebb abszolútizmus után is
s a jogfolytonosság eszméje termékenyítette meg a
magyar közéletet, valahányszor leigázta a reakció.

Ezt mi Deák Ferencről tanultuk, a haza böl-
csétől, aki Zalavármegye nemes hagyományában
nőtt fel, aki egyenes volt és őszinte, aki hű ma-
radt a trónhoz és a hazához, aki a leigázás szo-
moru éveit alatt sem esett kétségbe, mert az volt
a hite, hogy az igazságnak és becsületnek dia-
dalmaskodnia kell.

Mi hívek maradtunk Deák Ferenc tanításá-
hoz, aki áldozatokat hozott, de elveit fel nem
adta.

(A hejzét.)

A királyi biztos kinevezése általános megle-
petést keltett nemcsak a székvárosban, hanem
az egész vármegyében.

Beszélgették ugyan már napokkal előbb, hogy
dr Pórtelky László kormánybiztos esetleg kir-
ályi biztossá fog kinevezettni, de senki sem
hitt a híreknek, mert a közvéleményben az a
meggyőződés vert gyökeret, hogy Zalavármeg-
yében a radikálisabb rendszabályok a kormány-
biztos által is elérte eredmények után feleslegessé
váltak.

Ami elérhető volt, azt a kormánybiztos is el-
érte. A vármegye közgyűlése kimondta, hogy
az alkotmányvédelemre vonatkozó összes hatá-
rozatait fenntartja s tisztviselőit utasította, hogy
eljárásukban a törvényekhez s hivatalos eskü-
jükhöz ragaszkodjanak; de a tisztikar elé semmi-
féle más korlátot nem állított; nem hangoztatta,
hogy a korábbi határozatoknak az engedelmessé-
g s a kormány közgeivel való érintkezés el-
töltésére vonatkozó rendelkezéseit is ragasz-
kodik.

Köztudomásu volt, hogy a tisztikar a vár-
megye legutóbbi határozatát hogyan értelmezi s
hogy ha a vármegye hangulata a tisztikar fel-
fogását teljesen nem is osztja, de a változott
viszonyok által teremtett kényszerhelyzetben meg-
nyugszik.

A vármegye határozata tehát tulajdonképen
jogfenntartás volt, amely az elvtől nem tér el,
miután azonban az ellenállásnak tényleges fenntartásában nagyobb veszélyt látott, mint amennyit az a nemzeti ügynek használhatott volna s az előbbi határozatokhoz a gyakorlatban való ragaszkodás romboló következményeit nem akarta felidézni: az alkotmányosság, a törvényesség védelmére a tisztikar lelkiismeretén kívül egyéb fegyvert nem keresett. Az előbbi határozatok tiltó rendelkezéseket tartalmaznak; a legutolsó már csak egyetlen pozitív utasítást ad a tisztviselőknél: tartásuk magukat a törvényekhez és

az eskühöz, vagyis a vármegye a tisztikarra bízta, hogy a kormány rendeleteivel szemben a törvények és esküjük alapján jelöljék ki azt a lelkiismeretbeli határt, ameddig engedelmeskedhetnek.

Ez a felfogás felelt meg a többség hangulatának az utolsó határozat meghozatala alkalmával s ez fedi azt ma is, megtoldva azzal, hogy a vármegye közönsége kívánja, hogy régi tisztviselői helyükön maradjanak mindaddig, amíg a kormány vagy közegeinek rendeletei tőlük törvénysértést és esküszegést nem követelnek.

Ezen felfogás alapján Zalavármegye jegyzői kara még a kormánybiztos kiküldése előtt kijelentette, hogy az adó munkálatokat elkészíti s az önkéntes adókat beszedésére az adóhivatalokba és nyílt dolog volt azonnal az utolsó közgyűlés után, habár ez sem hivatalos rendeletben, sem nyilvános kijelentésben nem formulázott, hogy a vármegye tisztikara most már a kormány törvényességének kérdését hivatalos téren fel nem veti; a kormány hatáskörébe tartozó ügyekben kiadott rendeleteket s a vármegye határozatainak megsemmisítését res indicata-nak tekintik, az önként befizetett adók beszedésére valamint az önként jelentkező ujoncok belépése elé akadályokat nem gördít és törvényes hatáskörében s abban az állásban, amelyre megválasztott s amelyre kifejezetten felelősnek, kötelességét teljesíti.

Ebben a felfogásban, amely a mi nézetünk szerint a tisztikar álláspontjának s eddig tanúsított megviseletének megfelel, benne van mindaz, amit a királyi biztosok más vármegyékben követeltek s ahol egyébként nem ment, kérésre koltak. Belső van az, hogy a kormánynak és közegeinek, akárhogy gondolkodnak a legitimitás, a célszerűség, az alkotmányosság kérdésében, engedelmeskedni fognak addig a határig, ameddig azt lelkiismeretük megengedi. Ezt a határvonalat pedig könnyű megvonni.

Alkotmányunk sarkalatos tétele, hogy az országgyűlés által meg nem szavazott ujoncot kiállítani nem szabad. Alkotmányunk egyik legfontosabb biztosítéka az önkormányzati jog, amely a közszabadságnak legerősebb oszlopa s amelynek épségben tartása lelkiismeretbeli kötelesség. Mindaddig, a míg a kormány adót végrehajtani, kényszerrel sorozni nem akar, amíg a vármegye autonómiáját a teljes hatalmu királyi biztos érintetlenül hagyja, addig az ütközési pontok ki vannak küszöbölve.

A helyzet pedig ugyanez volt már dr. Pórtelky László bevonulása után s csak akkor változhat meg ismét gyökeresen, ha adóbehajtásra, ujoncozásra s az autonómia felfüggesztésére kerülne a sor. Meg nem szavazott ujoncot és adót azonban — eddig még — a kormány nem követel; az önkormányzati jog felfüggesztésére pedig — most már — nincs ok.

Ezért lepte meg a vármegyét a királyi biztos kinevezése. Mindenki azt találhatja, mi lehet a kormány célja még azok után, amikor dr. Pórtelky kormánybiztos már bizonyosan jelentett.

A királyi biztos kinevezésével kapcsolatban ellenőrizhetetlen forrásból azonnal szárnyra kelet a hír, hogy a kormány dr. Pórtelky László által elért eredményekkel nem volt megelégedve, erélytelenséggel vádolták s határozottabb eljárást vártak. Állítólag a kormány nem volt megelégedve a vármegye határozataival sem, amelyből természetesen egészen mást olvastak ki, mint ahogy azt itt értelmezték, miután a határozatnak célját, hozatalának előzményeit s körülményeit és a vármegye felfogását nem ismerték.

Ha ez a híresztelés igaz volna, akkor tisztában lehetnénk azonnal, hogy mit várhatunk a királyi biztostól. Ha dr. Pórtelky László nem volt elég erélyes, ha az sem volt elég, hogy meg tudta törni a passzív ellenállást, hogy el tudta hallgattatni a zajt és tüntetést s utat nyitott az önkéntes adónak és ujoncoknak; hogy a tisztikar végrehajta a kormány rendeleteit és tényleges többségének elismeri a kormányt és közegeit; akkor már csak a teljes letörés, az elvi álláspont ostromlása, a boszu és megtorlás következhetik.

Kinos várakozással van tele a levegő. Már nem az ellenállás heve, a nemzeti küzdelemért lángoló lelkesedés uralja a hangulatot. Mintha belefáradt volna mindenki a meddő erőfeszítésbe; mintha a sikertelenség, a csalódás, a megaláztatás letargiába ejtette volna a szíveket. Eltűnt az ideges nyugtalanság, az elkeseredés reménytelenné tette az embereket s az aggodalmakat eltompí-

totta a megszokás. Csak a bizonytalanság érezte gyöttri még a mi közönségünket. Fele ennek is már csak kíváncsiság. Urrá lett a fatalismus: ha egyszer ugyanis hiába küzködök, hiába émsztem magamat, akkor jöjjön, aminek jönnie kell.

Altalános az a nézet van elterjedve, hogy a királybiztos célja az ujoncozás, adószedés és képviselőválasztás előkészítése. Különösen az utóbbi. Ezért költözik hozzánk és nem Somogyvármegyébe, amelyet könnyebb terrenumnak tartanak.

Sok pessimista azt véli, hogy ebből a célból meg akarják tisztogatni a vármegyeházát a régi elemektől, hogy teljesen megbízható embereket ültessenek a helyükre, akik a választási kampányban használhatóbbak s a nép kiabrándításának munkálatait is hajlandók vezetni. Erre látszik utalni a közigazgatás rendeleti uton való államosításának eszméje is, amely képtelenség látszó terv már egész komoly formában is megjelent.

Érdekes az a hír is, hogy ha a kormány a vármegyével nem tudna úgy boldogulni, ahogy szeretné és ha Zalaegerszegen helyre nem áll a teljes nyugalom s a királyi biztos, valamint környezetének és az esetleg kinevezendő tisztviselőknek személyes biztonsága vagy kényelme veszélyeztetve lenne, a vármegye székhelyét átteszik Nagykanizsára. A hírt nem kell túlságos aggodalommal fogadni, mert alig lehet feltételezni, hogy a kormány egy régi várost fel merne áldozni politikai célokért. Már pedig Zalaegerszeg sorsa, felvirágzása, lakosai egy részének existenciája ahoz van kötve, hogy a vármegye székhelye itt maradjon. A székhely áthelyezése nem is olyan könnyű dolog, mint első pillanatra látszik, mert egyszerre beköltöző embertömeget még Nagykanizsa sem volna képes befogadni, bármily nagyvárosi aspirációi és „potenciális képességei” — mint ahogy egyik lapársunk írta — vannak is. Az is kérdés, hogy Nagykanizsának ilyen indokból kellene-e a megyei székhely s hajlandó volna-e áldozatokat hozni azért, hogy falai között fogadhassa az új rendszer híveit. Egyébiránt ezt a nagykanizsaiak jobban tudják. Mi csak annyit tudunk, hogy a királyi biztos és tisztviselői biztonságának szempontjából, valamint az utcai tüntetések elkerülése céljából nem volna tanácsos a székhelyt Nagykanizsára helyezni, mert nagyon közel van Kiskanizsa, Sormás és sok egyéb község, amelyeknek népével nagyon nehéz békés hangon beszélni, ha egyszer rágyújt a Kossuthnótára.

(A hangulat.)

A kormánybiztos bevonulása idejében a hangulat ugyancsak puszkaporos volt. Eleinte ha dr. Pórtelky László bejött a vármegyeházára, meg kellett rakni az utcát csendőrökkel és katonákkal, hogy a tömeg közelébe ne férközhessen s elejét vegyék az inzultusoknak. A nép valóságosan fel volt bősztülve. Kiabált, dobálózott, futott a kormánybiztos után s ha szétkergették, újra összeverődött.

A tüntetéseknek se vezetője, se értelmi szerzője nem volt. Csak olyan alkalmi egyesülések szerepeltek az utcán, amelyeket összehozott a szokatlan katonai látványosság. Egymást tüzeltek, heccelték az emberek. Aki valaha részt vett utcai tüntetéseken, jól tudja, hogyan keletkezik a csoportosulás, hogyan lesz egy elejtett szóból harci riadó. Bizonyosan tudta ezt a kormánybiztos is, aki szintén jogász volt a Tisza-féle véderő hecc alatt. Azóta azonban azt is megtanulta: hogyan kell elcsitítani a tömeget, amelyet egyébként a megszokás lassanként közömbössé tesz és belefárad a tüntetésbe.

Később már szinte feleslegessé vált a nagy fegyveres őrizet. Megszokta az utca, hogy a kormánybiztos feljár a vármegyeházára, ott elvégzi a dolgát és visszamegy a csendőrkaszányába. Ártatlan mulatságnak bizonyult az egész. Senkinek sem görbült meg egy hajszála sem.

Először nagy mebotránkozást keltett, hogy akadt bérkocsis, amelyik beszállítja a kormánybiztost. A nép rohant is, hogy meglíneli, de a csendőrök megvédelmezték. A második bérkocsist már csak csufolták, a harmadikról pedig annyit mondtak: „mit csináljon szegény, ha egyszer muszáj!”

Igy simul el lassanként minden, mert az emberek szörnyen békülékenyek s nagyon hamar elfeledik: mit mondtak tegnap. Hangulat, minden csak hangulat. Máról holnapra nagyot változik az ember, csak egyet nem téveszt szem elől soha: az önzést. Hja, bussiness! Ez mozgítja a világot.

Mikor már a kormánybiztos simára taposta a csendőrkaszányától a vármegyeházig vezető utat, akkor jön a feltétlen ur: a királyi biztos, aki már nem kénytelen közben stációt tartani, hanem akadálytalanul behajtatja a „kvártélyháza”, ahogy a göcseji nép a rozoga épületet nevezi.

És helyesebb, jobb, méltóságteljesebb, ha senki sem próbálkozik meg azzal, hogy kihívja a hatalmat. Legyen csend, néma, síri csend mindenütt. Mert mit értek el azzal, atyámfiai, ha kivonulnak az utcára, amelyet a katonák és csendőrök tartanak megzavallva? Segítetek valakin, vagy győzelemre tudjátok vinni a zászlót? Vagy talán azt hiszitek, hogy annak a nagy urnak, aki a király levelével jár hozzánk, fájni fog, hogy ti hazaárulónak kibájtátok? Nem fájni neki. Kinevet benneteket; ha pedig megharagszik, akkor vér folyik, ártatlanok vére s ez a vér nem termékenyíti meg a rögöt, nem szenteli meg az eszmét, hanem átkot és kárhozatot szül, mert a magunk pártos keze ver meg bennünket.

Egy kis hadsereget mozgósítottak ellenünk. Golyóra töltött fegyverrel, éles karddal őrzik a rendet. Készen vannak arra, hogy feláldozzanak mindenkit, aki utjukban áll. Vigyázzatok! A vér drága s nekik az élet olcsó.

A katonákat, csendőröket pedig ne tekintsetek ellenségnek. A kötelesség rabszolgái ők, akiknek a szívét eltakarja a montur. Inkább ezer éljent juttassatok nekik, mint egyetlen egy követ. Hogy miért? Mert nekik a kötelesség parancsol és a kötelesség nem mindig egyforma.

Vigyázzatok! Az idő halad, az eszmék érnek. A böles lassan halad, az ostoba örvénybe rohan.

A közhangulat ma már nem hajlik a céltalan tüntetések felé. Aki az utcán lármáz és botránnyal akarja bebizonyítani hazafiságát, az még arra sem számíthat, hogy mártírrá avatja a közvélemény.

(Az alispánt kilakoltatták.)

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága kimondta, hogy jövőben a főispánnak lakást nem ad s elrendelte, hogy az alispán az eddigi főispáni helyiségeket foglalja el, az alispáni lakást pedig hivatalos helyiségekké alakítsák át. A határozat indoka az a köztudomású tény, hogy a vármegyeházában a hivatalok részére nincs elég hely.

Igaz, hogy a határozat meghozatalának legközvetlenebb indoka a politikai viszonyokban rejlett, de a főispáni lakás elfoglalásának terve nem új. Már néhány évvel ezelőtt, amikor a vármegye építési terveit megvitatuk, szóba került, hogy a türethetetlen állapotokon csak a főispáni lakás elfoglalásával lehet segíteni. Az alispáni hivatal irodája és irattára minden kritikán alul áll és szinte neveléses, hogy ahonnét a közegészségügyi rendeleteket küldözgetik a nép közé, ott a humanizmus legelemibb követelményeit megcsufolják. Aki csak egyetlen egyszer járt délután négy óra felé a közigazgatási irodában, annak nem kell bizonyíthatni, hogy a fogházak cellái elérhetetlen magasságban állanak a hivatalos helyiség fölött.

A folyosón kell felraktározni az iratokat, az anyakönyveket, nyomtatványokat s az irattárakban a padlón hevernek a nyálábok.

A vármegye tehát, eltekintve attól, hogy a főispán részére lakást adni semmiféle törvény alapján nem köteles és saját tulajdonával szabadon rendelkezhetik, közérdekű indokokra is egész joggal hivatkozott.

Az alispán a tisztviselők nagy örömeire elfoglalta a főispáni lakást s megkezdte az átpakolást az üresen maradt alispáni lakásba. A miniszter azonban megsemmisítette a vármegye határozatát s megérkezett dr. Pórtelky László kormánybiztos. A hivatalok átköltöztetését tehát egyelőre abban hagyták.

Hír szerint a kormánybiztos már a királyi biztos kinevezése előtt sürgette az alispánt, hogy előbbi lakásába költözzék vissza, de ezt határozottan csak a múlt hétfőn követelte.

Dr. Pórtelky László hétfőn 9 órakor egy huszárokkal körülvett bérkocsin bejött a vármegyeházára s az alispánnal alig néhány percig időzött. Felhívta az alispánt, hogy a főispáni lakást azonnal ürítse ki.

Csertán Károly alispán a felszólításra nem adott határozott választ, hanem azt mondta, hogy olyan módokról fog gondoskodni, hogy a királyi biztosnak a vármegyeházába való beköltözése akadályokba ne ütközzék. Kedden azonban írásban adta tudtára a kormánybiztosnak, hogy miután a főispáni lakás kiürítésével

ára taposta a vezető utat, a biztos, aki a tartani, a háza", etet nevezi. sebb, ha senki hívja a hatal- nd mindenütt. ha kivonul- és esendőrök alakin, vagy ? Vagy talán urnak, aki a fog, hogy ti neki. Kinevet k, akkor vér nem terméke- eg az eszmét, mert a magunk

ak ellenünk. dddal őrzik a feláldozzanak gyázatok! A ne tekintse- abszolgaí ók, ntur. Inkább egyetlen egy a kötelesség eddig egyforma. eszmék érnék. vénybe rohan. ik a céltalan az és botrány- ágát, az még avatja a köz-

akoltatták.) bizottsága kik lakást nem eddigi főispáni lakást pedig t. A határozat hogy a várme- es elég hely. zatalának leg- viszonyokban lásának terve ott, amikor a sultak, szóba tokon csak a segíteni. Az minden kritikán gy ahonnét a őzgetik a nép követelményeit egyszer járt közigazgatási agatni, hogy a ágban állanak

z iratokat, az s az irattárak- k. attól, hogy a miféle törvény donával szabá- okokra is egész nagy örömré megkezdtek az áni lakásba. A e a vármegye örteleky László töztetését tehát

már a királyi z alispánt, hogy , de ezt hatá- etelte. 9 órakor egy bejött a vár- néhány percig hogy a főispáni felszólításra nem azt mondta, kodni, hogy a lba való beköl- Kedden azon- nánybiztosnak, is kiürítésével

a vármegye magánjogi viszonyai is érintetnek, a közgyűlési határozathoz ragaszkodik s a lakást karhatalmi beavatkozás nélkül nem hagyja el. Dr Pórteleky László erre adott válaszában jelezte, hogy a főispáni lakást szükség esetén karhatalommal is kiürítteti. Ezt a választ az alispán karhatalmi beavatkozásnak tekintette s a főispáni lakásból való kiköltözést meg is kezdte.

Szerdán reggel 8 órakor megjelent a vármegyeházán Rozsnyai Béla esendőrtőhadnagy, Voloncs István tiszthelyettes, egy őrsvezető és tizenkét esendőr kíséretében. A esendőrök a kapu alatt helyezkedtek el, a főhadnagy a tiszthelyetessel és őrsvezetővel az alispán hivatalos helyiségébe mentek s felszólították, hogy a főispáni lakást 12 óráig ürítse ki, ellenkező esetben karhatalmat alkalmaznak. Csértán Károly alispán azt válaszolta, hogy a kiköltözést már megkezdte s amikor erről a főhadnagy meggyőződést szerzett, a karhatalmi kirendeltség kivonult a vármegyeházból.

A lakás kulcsait a esendőrség vette át s pénteken, szintén karhatalmi asszisztencia mellett, berendezték a királyi biztos lakását. Egy butorszállító kocsi érkezett a zalaegerszegi vasúti állomásra, amelyet pénteken reggel korán vontattak be a vármegyeház udvarába. A kocsit vadász katonák és esendőrök vették körül, akik az udvaron is feltűzött szuronynyal őrködtek egy ideig, azután pedig felvonultak a főispáni lakásba. Kilenc óráig a kapukat is megszállva tartották a katonák s csak tisztviselőket bocsátottak be; később azonban csak néhány esendőr maradt a főkapu alatt.

A királyi biztos részére három szobára való butor érkezett, de a főispáni lakásban és irodában levő leltári tárgyakkal együtt öt vagy hat szobát rendeztek be és a főispáni irodát, amely eddig le volt peesételse, dr Pórteleky László szintén felnyitatta.

A lakás berendezését dr Pórteleky kormánybiztos vezette, aki pénteken délelőtt már minden kíséret nélkül, egy nyitott bérkocsin jött be a vármegyeházába.

(Megsemmisített vármegyei határozat.)

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága január hó 29-én tartott közgyűlésében megállapította a kinevezendő főispánnal szemben követendő eljárását. Ebben a határozatban kimondta, hogy

a jelenlegi kormány ajánlatára és ellenjegyzése mellett kinevezendő főispánt törvényes főispánnak el nem ismeri és attól az esküt nem veszi ki és nem fogadja el;

a kormány által esetleg a főispán helyébe kiküldendő biztost, vagy a kormánynak bármely címen és néven küldendő közeget törvényes közegeknek el nem ismeri;

elvárja a törvényhatósági bizottság minden tagjától, a vármegye egész közönségétől, a vármegye és a községek összes tisztviselőitől és alkalmazottaitól, hogy a kormányközegekkel szemben minden érintkezést megtagadják, azokat törvényes hatóságoknak el nem ismerik és rendeleteiket nem fogadják el;

utasítja a vármegye alispánját, hogy mihielyt a főispáni kinevezés, illetőleg más közeg kiküldése megtörtént, saját hatáskörében rendkívüli közgyűlést hívjon össze;

a vármegye alispánját elültja attól, hogy a főispán beiktatása céljából közgyűlést hívjon össze;

kijelenti, hogy ha a kinevezendő főispán, vagy a kiküldendő más kormány közeg hívna össze közgyűlést, azt törvényesnek el nem ismeri;

tiltakozik az ellen, hogy a kinevezendő főispán a főispáni széket elfoglalja és a hivatali esküt letegye;

a kinevezendő főispánnak, vagy kiküldendő más közegnek a vármegyeházán semmi helyiséget sem bocsát rendelkezésére stb. stb.

A belügyminiszter a vármegye ezen határozatát megsemmisítette s annak végrehajtását eltiltotta; egyszersmind felhívta az alispánt, hogy a megsemmisítő rendelet fogantatásá iránt azonnal intézkedjék s intézkedéséről jelentést tegyen. A rendelet záradéka az, hogy ha a jelentés 8 nap alatt be nem érkeznék, ezt a miniszter olybá tekinti, mintha a rendelet fogantatását az alispán megtagadta volna s ez alapon a megtorló intézkedéseket fogja alkalmazásba venni.

Az alispán a miniszter rendeletét a hivatalos lap legutóbbi számában közzétette s egyszers-

mind a miniszternek jelentést tett, hogy azt végrehajtja.

(A jóléti bizottság feloszlatása.)

Ez is megtörtént!

A kormány a dotációt beszüntette, a vármegye azonban társadalmi uton gondoskodott a tisztviselők fizetéséről s ebből a célból egy 60 tagu bizottságot küldött ki.

A bizottság működéséről mindenki tud Most már négy hónapon keresztül fedezte a tisztviselők fizetését s ezzel megmentette a vármegyei közigazgatást a végleges elzűlléstől. A kormány zokon vette, hogy a bizottság elvette az élet a bosszuallás fegyverének s most azon a címen, hogy a tisztviselők szabadságát korlátozza, a bizottságot feloszlatta.

Az erre vonatkozó rendelet a következőleg szól:

Zalavármegye bizottsági közgyűlése egy 60 tagu bizottságot alakított, melynek feladataul első sorban a fenti határozat rendelkezései betartásának a közigazgatás minden vonalán való ellenőrzése, másodsorban a vármegye álláspontjához ragaszkodó alkalmazottak esetleg szükséges kártalanításáról való gondoskodás tűzvetett ki. Ezt a rendelkezést a határozat felülvizsgálata alkalmával érintetlenül hagytam, mert nem akartam kivételes intézkedést tenni a vármegye önkormányzati életében kifejlődött azon gyakorlattal szemben, mely szerint fontosabb kérdések megvitatására és közgyűlési tárgyalásra való előkészítésére oly külön bizottságok alakítottak, amelyek megalakítására a törvényhatóságot jogszabály sem nem kötelezi, sem fel nem hatalmazza.

Azonban arról értesültem, hogy az említett bizottság túllépi a határt, a melyet a fennálló gyakorlat szerint hasonló módon alakított bizottságok a múltban mindekor betartottak s a jelen politikai helyzet hatása alatt felmerülő kérdésekben ugy a törvényhatósági bizottság tagjaira, mint a vármegyei alkalmazottakra társadalmi uton is oly nagy befolyást gyakorol, amely a nevezetteket jogaik, illetve kötelességük szabad gyakorlatában, illetőleg teljesítésében nagy mértékben korlátozza. A bizottság ezen működését — az állami és önkormányzati közigazgatás jól felfogott érdekében — továbbra is eltűrni nem lehet.

A törvényhatóságok feletti kormányhatósági főfelügyelet reám ruházott kiváló fontosságú joga egyúttal szigorú kötelességemmé teszi azt is, hogy a vármegyei önkormányzati hatáskörét minden sérelem ellen megvédjem s a vármegyei közigazgatás zavartalan menetét minden összhangbontó törekvéssel szemben biztosítsam.

Nem engedhetem tehát meg, hogy az említett bizottság a közigazgatás rendes ügymenetét zavaró és az önkormányzati hatáskört is sértő törvényellenes működését továbbra is folytassa s ehhez képest a bizottság megalakulását hatálytalannak jelentem ki, további működését betiltom és különösen meghagyom a vármegyének, hogy székhelye helyiségeit a bizottsági tárgyalás céljaira többé át ne engedje, a hatósága alá rendelt vármegyei, r. t. városi és községi alkalmazottakat pedig a bizottsággal való mindennemű érintkezéstől és esetleges intézkedéseinek fogantatásától szigorúan tiltsa el.

Ezen rendeletemnek azonnali és feltétlen végrehajtását — az állam veszélyeztetett érdekeire való tekintettel — az 1886. XXI. t.-c. 19. §-a alapján, megkövetelem és utasítom a vármegye alispánját, hogy annak fogantatásá iránt, a most idézett törvény 68. §-ának d) pontja értelmében haladéktalanul intézkedjék s telt intézkedéséről hozzám 8 nap alatt jelentést tegyen. Megjegyzem, hogy amennyiben a kívánt jelentés, a most kitűzött határidőn belül hozzám be nem érkeznék, azt a körülményt olybá fogom tekinteni, mintha rendeletem fogantatásá megtagadott volna, s ez alapon a törvényes megtorló intézkedéseket fogom alkalmazásba venni.

Tehát a jóléti bizottság fel van oszlatva s az többé hivatalos színezettel nem tarthat ülést. De hogy társadalmi tőren tovább ne működjék, azt a miniszter bajosan tudja megakadályozni. Fel pedig nem oszthat, mert nagy erkölcsi és anyagi felelősséget vett magára s Zalavármegyében nem ugy neveiték az embereket, hogy a felelősség alól kibúvót keressenek.

(A királyi biztos.)

Szombaton már tudtuk, hogy Szulyovszky Dezső lesz a királyi biztos, vasárnap pedig már meg-

jött a vármegyéhez a hivatalos értesítés is a kinevezéséről.

A vármegye teljhatalmu urának kiléte iránt azonnal megnyilvánult az érdeklődés. Az életrajzi adatokat hamarosan összegyűjtötték. Szulyovszky Dezső még csak 43 éves. 1860-ban született Kis-Sztricsén, Trencsén-megyében. A jogot Budapecsten és Bécsben végezte, 1886-ban letette a doktorátust, 1887-ben pedig az ügyvédi vizsgát. Ezután Nyitramegye szolgálatába állott, mint tb. aljegyző, 1889-ben pedig tb. főügyész lett. A megyei szolgálatból kilépve, átvette atyjá, Szulyovszky Ignác irodáját, s esakhamar keresett ügyvéd lett. A vármegyei és politikai életben élénk részt vett, a nyitramegyei szabadelvű-pártnak oszlopos tagja lett. Hosszabb ideig irányítója volt a «Nyitramegyei Ellenőr» szabadelvű politikai lapnak. 1901-től kezdve szabadelvű-párti képviselő volt, de ügyvédi irodáját mostanig fentartotta s jogtanácsosa a Nyitrai Kereskedelmi- és Hitelintézetnek.

Szulyovszky Dezső világlátott férfiú, aki nagy utazásokat csinált. Gazdag ember hírében áll s különösen neje, a vadászaton szerencsétlenül járt Flesch bécsi bankár özvegyével kapott nagyobb vagyont.

Szulyovszky Dezső tudvalevőleg Somogy-vármegye királyi biztosa is. Kaposvárról azt írják, hogy a királyi biztos a mult héten két napon át a legnagyobb titokban ott időzött. A somogyiak eddig úgy voltak meggyőződve, hogy Szulyovszky Dezső királyi biztos állandóan Kaposvárott fog tartózkodni s csak szükség esetén látogat el Zalába, ahol dr Pórteleky László kormánybiztos továbbra is megtartja állását.

Az események azonban, — a somogyiak nem nagy szomorúságára — megcsófolták a hirt, mert a királyi biztos nálunk rendezkedett be s dr Pórteleky László kormánybiztos megbízatása alól tegnap fel is mentett.

(A városkapitány figyelmeztetése.)

Ságy Lajos rendőrkapitány a város lakosságát a következő hirdetémmenyel intette nyugalomra:

«Ő felsége a király kinevezése folytán a kir. biztos úr már a legközelebbi napokban városunkba érkezik. Ez alkalmából felhívom a város lakosságát, hogy úgy a bevonuláskor, mint pedig utóbb is minden tüntetés és csoportosulástól tartózkodjék, sőt inkább a rendőrhatalom szükség esetén a közrend és közbiztonság fenntartásában támogassa, a városi rendőrközegek figyelmeztetéseinek azonnal engedelmeskedjék, nehogy a katonai karhatalomnak a beavatkozásra oka legyen.

Figyelmeztetésül szolgáljon egyúttal, hogy a jelen, — épen a lakosság érdekében kiadott — hivatalos hirdetésny megrongálója az 1879. évi XL. t.-czik 47. §-a alapján nyole (8) napig terjedhető elzárással büntetendő.»

(A karhatalom.)

A mult héten nagyszabású garnizonná vált Zalaegerszeg. A fegyveres erő létszáma alig van 500 főn alul.

Kedden egy század vadász érkezett Kőszegről Zalaegerszegre, csütörtökön jött utána a másodikk. A vadászok egy őrnagy parancsnoksága alatt állnak s tizenkét tiszt jött velük. Százötven vadászt az «Arany Bárány» szálloda nagytermében szállásoltak el, ötvenet pedig a fehérképi korosmában. A Bárány szálloda nagyterme tehát most kaszárnya, a folyosókon katonák járnak-kelnek s a kapuban ott áll a poszt. A két vadász-század legénysége legnagyobb része sopron-megyei német fiú, de van köztük sok magyar is.

A esendőrség létszáma százhusz. A vármegyében levő őrsökről egy-egy embert hoztak be; hatvanöt gyalogos és huszlovasesendőr pedig más vármegyékből jött.

Ezenkívül rendelkezésre áll még a zalaegerszegi honvédhuszár-osztály.

Az idegen esendőrök és katonák természetesen unják magukat, mert dolguk nem akad. A városban minden csendes. A vadászoknak eddig még nem tudtak egyéb szolgálatot adni, mint hogy teljes felszereléssel kísérték be a vasútról a butorszállító kocsit, amely a királyi biztos butorait hozta. A járó-kelők azt hitték, hogy a hadi-kincstárt pakkolták bele a kocsiba.

Furesa információkat kaphattak rólunk illetékes helyeken, hogy még a szekrényeket is karhatalom őrzik. Pedig egész határozattan merjük állítani, hogy senkinek sem jutott volna eszébe

a királyi biztos holmija ellen merényletet elkövetni, míg a nagy elővigyázat sok rossz viccnek lett a szülőanyja.

(A királyi biztos megérkezése.)

Szulyovszky Dezső királyi biztos tegnap délután 4 óra 35 perckor érkezett Zalaegerszegre, külön vonaton. Czell-Dömölkig a rendes vonaton, onnét pedig külön vonaton utazott Zalaegerszegig.

A rend fentartására s a közönségnek a vasuti állomás és a vármegyeház környékéről, valamint a Kossuth Lajos-utcától való távoltartása iránt a legmesszebbmenő óvintézkedéseket tették. Az üzleteket a Kossuth Lajos-utcán végig már négy órakor bezárták, a járó-kelők az utcáról teljesen kiszorították. Az „Arany Bányá” szálloda előtt a esendőrök kordont vontak s a kordonon kívül állt egy nagyobb csoport, amely legnagyobb részben gyermekekből állott. Az intelligencia és a polgári elem teljesen távol tartotta magát; tudomást sem vett a nagy készülődésről. Csak a Kossuth utca házainak ablakai voltak tele kíváncsi női fejekkel.

A vármegyeház előtt lovas esendőrök cirkáltak, a kapuban négy gyalogos esendőr, Csizsár Gyula esendőrszázados és Rozsnyai Béla főhadnagy álltak, a kapuval szemben, az utca tulsó oldalán egy század vadász sorakozott. A másik vadászszázad fejlődött vonaiban végig ment a Kossuth utcán s a vasuti állomás közelében állt fel.

A díszszázadot a honvédszázadosztály adta s azt báró Solymossy Ödön százados vezette. A díszszázad az állomás előtti téren volt felállítva.

A királyi biztosnál az állomáson jelentkezett Sági Lajos rendőrkapitány, ezután fogadta a díszszázad parancsnokának jelentését, ellépett a század előtt s dr Pörteleky Lászlóval a 6. számú bérkoosiba ült. A kocsit után 30 honvéd huszár lovagolt.

Másik három bérkoosin a királyi biztos kísérete jött. A királyi biztos kíséretében jöttek Budapestről Szecsey számtiszt és Nemes Ignác irodatízt. Dr Pörteleky László kormánybiztos és titkára, Takács Gyula az állomáson csatlakoztak.

A bevonulás minden zavar és akadály nélkül, teljes esendben és rendben megtörtént. A királyi biztos a főispáni lakásba vonult, ahol Bóér Sándor honvéd huszár őrnagy, Csizsár Gyula esendőrszázados s a vadászok őrnagyja jelentkeztek nála, később pedig Tóth János számellenőr, aki a zalaegerszegi pénzügyigazgatósági számvevőségétől a miniszterium által szolgálattételre a királyi biztossághoz beosztott.

A királyi biztos mellé bevannak osztva: Dr Pörteleky László kormánybiztos, dr Dukavits István miniszteri segédtitkár, aki előbb Sopron megyében főispáni titkár volt, Takács Gyula segédfogalmazó, a kormánybiztos előbbi titkára, Szecsey belügyminiszteri számtiszt, Nemes Ignác belügyminiszteri irodatízt és Tóth János zalaegerszegi p. ü. számellenőr. Valószínű, hogy a belügyminiszteriumból még egy tagot kap a királyi biztosi hivatal.

Szókimondó levelek.

irogatja egy asszony.

Nem tudom, hogy honnan esepent belém, de tulságos független gondolkodású vagyok. Az uram váltig is mondja, hogy te... hopp, most majd ki irtam a nevedet, pedig éppen ezt akarom titokban tartani. Mindenki előtt, még a szerkesztő előtt is. Ne is kutassanak, ne is firtassanak utána, mert nem fogják megtudni soha. Még az uram se. Na hiszen! Ó volna a legelső, a ki kikottyantáná, hogy az én feleségem írja az újságba azokat a szókimondó leveleket.

De ha így össze-vissza ugrálok gondolataimmal, úgy nem lesz meg levelemben az összefüggés. Hát vigyázok egy kicsit, de ha mégis úgy találják, hogy nincs meg az egymásután, tudják be annak, hogy asszony írja e sorokat. Az asszonyok pedig annyit beszélnek, hogy nincs idejük az összefüggésre gondolni. Még ha írunk, akkor sem.

Tehát az uram, váltig drukkol, hogy ne legyen szabadszájú, mert még belekeverem valami bajba. Nahát érdekesek ezek az emberek! Hogy verte valamennyi a mellét, hogy így, meg úgy, majd. Zala büszke népe az fogja csak megmutatni Bécsnek, hogy így meg úgy nem lehet

a magyarral packázni. Na hát 'iszen szépen megmutatják!

Ott van mindjárt a maguk krónikása Pubi. Eddig?... nem volt élő lény, a kit ki ne szerkesztett volna. Most meg? Gyászkeretbe tette a krónikáját azzal, hogy bús idők lettek élünk, nem illik az évődés, majd ha vége lesz ezeknek az állapotoknak, akkor újból krónikázik. Szeretem a spanyolt mikor büszke. De nem szeretem a magyart, mikor gyáva. Pubiról nem mondom, hogy gyáva, csak azt, hogy nem szeretem. Hát hol szedett volna elő jobb krónika témákat mint a most felszínen lebegő alakokat. De félt, hogy valamennyit a esendőrlaktanyából kell kivonultatni és azt hitte, hogy valami ötletes dolgot csinál, ha gyávaságát a fekete kerettel palástolja el.

A mint fentebb irtam, tulfüggetlen érzelmű vagyok. Nem a mások, hanem a saját szememmel, füleimmel és számmal ítélem meg a dolgokat. Ha tehát kedves szerkesztő urnak nem lesz kifogása, az ideiglenesen önnugalmazott Pubi helyett, én fogok majd itt hetenkint, nem feesezni, hanem az igazságot megmondani.

Na hát idáig eljutottam volna. De, hogy kezdjem meg, a mit mondani akarok?

Hogy? Egyszerűen fittyet hányok az összefüggésre és a mi eszembe jut, azt fogom mindjárt kimondani.

Most a bojkottálás foglalkoztat mindnyájunkat. Eddigélé tisztelt és kevésbé tisztelt gentlemaneket akarnak ebbe a kellemetlen helyzetbe hozni azért, mert vagy voltak már, vagy csak akarnak menni a kormánybiztoshoz.

Nevetem én az ilyet, és nevetném akkor is, ha tegyük fel én magam is kinn jártam volna, ha másért nem, mondjuk tisztelni a kormánybiztosnál. Elkezdene nek rögtön suttogni, majd utána járni, hogy hátha mégse... ki látta? Erre előáll Iksz ur, hogy ő látta. Tehát igaz! Hm, hm? Mégis kell valamit csinálni. Igen, de hát én is beszedőlok. Tagadom, megtagadom és letagadom. Így hát mégse lehet. A teljes bojkott késik, biztos adat nem lesz és egy hét múlva már senki sem beszél róla. Teljesen rehabilitálva leszek, mert az embereknek már más alak kell a beszédre.

De érdekes úgy elgondolni, hogy mi minden történhetnék ezért. Mint az egyik most felszínen lebegő eset. Egy urat levél útján ajánlott egy másik ur kihallgatásra a kormánybiztosnál. De a kihallgatás megtörténte előtt az ügy kipattan és az ajánlott úr kézzel-lábbal védekezik, hogy tudta nélkül került neve a levélbe.

Micsoda remek tableaux volna, ha a kormánybiztos meg most neki állna a védekező urnak. És megtehetné, mert Isten ugye ebben a védekezésben van egy kis sértés.

Párhuzamosan fejlődik a bojkott lázzal a detektívek leleplezése. Hogy hire járt, miszerint kémek figyelik az embert, minden tisztességes vigéet ennek tartanak.

Hallom, hogy egyik ötletes uri ember nekiment egy gyanútlanul vacsorázó vigének, hogy ne kémkedjék. Szegény csak ejti le a villáját és kését és hiába, addig nem folytathatta a vacsorát, míg nem igazolta magát és nem mondott egy lelkes abeugot arra, a kiról ha elmondja kiviláglik, hogy ez hát mégse kém.

Ezeket a lázakat aztán ügyesen felhasználja az uram.

Mondom neki, hogy apjuk hiába fuj olyan hideg szél, egyszer csak mégis kitavasodik és jó volna egy szép tavaszi kalapot venni.

Rémülten néz rám.

Mit gondolsz te szerencsétlen asszony? Csak járj te a tavalyi kalapodban. Nem elég, hogy nekem új felöltőt kellett csináltatni, most lássanak meg téged is új kalapban! Mindjárt azt hiszik, hogy én is onnan kaptam a pénzt.

Hát az volt azért a szerencsése, hogy inkább új ruhára van szükségem és azért nem mondtam neki vissza, mint a multkor, mikor egy rossz viccet mondtott.

Mikor ugyanis a színészek utójára játszottak, felvonásközökben hangversenyt tartottak. Egyik hangversenyszámnak a címe ez volt „Egerszegi szép nők.”

Azt mondja rá az uram, mikor vége volt:

— Na, ha ilyen rosszak az egerszegi szép

nők, mint ez a keringő, akkor jól nézünk ki.

Képzem, hogy egy tekintetben mégis örült Szerkesztő ur, hogy Pubi abba hagyta a krónikázást. Legalább megszabadult azoktól a többé-kevésbé rossz versektől.

Nahát, hogy ne legyen öröme tartós, ezentul én is minden leveletem egy verssel fogom befejezni.

Egyrészt, hogy lássák, miszerint én is tudok rimeket pengetni, másrészt, meg csak nem hiszi, hogy március meg tavasz kezdete lévén, éppen az ön lapja fogja az újságok eme balsorsát kikerülni. Oh nem! Itt van egy tavaszi versem, mely hítlenségről szól, közölje csak le szépen:

Nem tudom mért, de az erdőt
Nagyon szeretem.
Ha tehetném, ott tölténém
Egész életem
Eldalolnám, elsiratnám
Bú-bánatomat,
Öntözgetném könnyeimmel
A virágokat.

Jó barátom volna minden
Virág s falevél,
A kis patak, dalos madár
Pajkos esti szél.
S talán ennyi jó barát közt
Erdők rejtekén
Azt a csalfa hítlén férfit
Elfelejténém.

Hivatalos rovat.

I.

Közhirre teszem, hogy az 1888 évi VII t. c. 17 §-a az 1894 évi XII t. c. 23 §-a s az 1900 évi XVII t. c. valamint a nagyméltóságú m. kir földművelésügyi miniszter 104300/III. 1901 számú rendelete értelmében a tavaszi haszonállat vizsgálatot Zalaegerszeg r. t. város területén f. évi március 25-ére tűzöm ki.

A lovak vizsgálata a vásártéren március 25-én reggel 7 órakor veszi kezdetét és d. e. 1/2 11 óráig eszközöltetik.

A szarvasmarha, juh, sertések vizsgálata ugyanezen napon d. u. az állatok tartózkodási helyén fog eszközöltetni.

A fent hivatkozott ministeri rendelet értelmében a haszonállat vizsgálatra a következő irányelvek mérvadóak:

A lovak elővezetése akként történik, hogy az egyes állatbirtokosok állatállományát egymással ne érintkezzék. Azon állatbirtokosok, kik lovaikat a kijelölt helyre és időre elővezetni nem akarják, kötelesek ebbeli számdékukat a rendőrkapitányságnál a vizsgálat megkezdése előtt írásban bejelenteni és állataikat saját költségükön a vizsgálatra illetékes állatorvos által 8 napon belül megvizsgáltatni.

Azon állatbirtokos, aki állatorvossal rendszeresen és állandóan felügyelt állataira, nem tartozik lovaikat a tavaszi vizsgálat alkalmával a kijelölt vizsgálati helyre vezetni, azonban az állandóan kezelő állatorvos köteles a tavaszi haszonállat vizsgálat határnapját megelőző 3 napon belül darabonként megvizsgálni és az eredményt a vizsgálatot teljesítő állatorvossal közölni.

A tavaszi haszonállatvizsgálat alkalmával a m. kir. állatorvos (Polgár Arnold) a már pusztá szemmel is észrevehető szemhibában szenvedő és az állatbirtokosok által befedezettés szempontjából kívánt megvizsgálás végett elővezetett kancákat, főleg a szemhiba kezelési oka, illetve átöröklő természete (havi vak) tekintetében alaposan megvizsgálni és az eredményről igazolványt kiállítani tartozik. Az ezen alkalommal végzett ilyen vizsgálat és erről kiadott igazolvány díjmentes. Ugyancsak köteles a vizsgálatot teljesítő állatorvos ez alkalommal az állatbirtokos által beteg, vagy beteg gyanusnak bejelentett állatait alaposan megvizsgálni és ezek gyógykezelésére vonatkozó utasítást díjtalanul megadni.

Felhívom végül az állatbirtokosokat, hogy állataikat, melyek előzőleg megvizsgálva nem lettek, a kitűzött időben elővezessék, illetve tartózkodási helyükön otthon tartsák.

Ezen intézkedések megszégése a törvény 17 § és 154 §-ának C pontjában előírt megtorlást vonja maga után.

II.

A városi tanács közhirre teszi, hogy az 1890 évi I. t. c. 50 §-a alapján a közmunka tartozás és leszolgáltatásról alkotott megyei szabályrendelet

VI. FEJEZET.

Az ebéd lefolyása olyan volt, mint az ebédek közönségesen lenni szokott. A vidámság abban a mértékben enykedett, a mint a bor fogyott. Bacchus az én tiszteletemre a legrégebb hordóját ütötte csapra és az istenek s istenasszonyok versenyeztek, hogy annak becsületére váljanak. Valóban elbámultam azon a mennyiségen, a mit az asszonyok letudtak gégeiken eregetni, a nélkül, hogy a következményekről félmők kellett volna. Ajkuk nem lett hólyagos, hangjuk nem rekedt el, szemek nem véresek és orruk nem piros. Venus, a kinek baloldalán ülni szerencsém volt, a míg én egy pohárral megittam, három exet ivott s mindenkör izlett neki a nélkül, hogy másnak érezte volna a fejét, vagy hogy szépségének megártott volna valamit. Sőt Cupidó, egy-kis tizenégy- és tizedik, legkevesebb két pintessel megivott és mégis oly vidám és gyerekes volt, mintha piritott zsemlyénél és víznél egyebet soha nem kóstolt volna. S ha meggondolom, hogy ugyanezt már sok ezer év óta mindennap megeselepszik, akkor látom csak igazán a halandók siralmas gyengeségét.

Cerberus is, miután könyörtelen pusztítást vitt véghez a esonthalomban, megszemjázott és középső fejét kérlelően emelte gazdája felé. Valami gurgulázó hangot eresztett a torkából, a melynek jelentőségét félreérteni lehetetlenség volt. Plutó egy esőbőr vizet hozatott számára. A satyr, a ki a vizet hozta, el akarta venni előle a tányér esontót, abban a hitben, hogy a kutya már jóllakott, de Cerberus olyat mordult rá, hogy rögtön futásnak eredt, a mire az eb mohó étvágygyal esett a esontóknak. Soha el nem felejtem azt az öt percet, a mi ezután következett. Azt látni, a mint a fej a jobb oldalon a vizet hangosan lefetyeli a válluból, a baloldali fej a esontókat ropogtatja, míg a középső fej hadüzenetet vetit a retiráló satyr felé, olyas valami volt, a mi sokszor fog álmaimban kísérteni.

Szeretném, ha már hazakergettené ezt a vadállatot az óljába, vagy a pokolba, — mondám elnyomott hangon Cupidónk. — Valósággal beteggé tesz a látsása.

Rögtön, mihelyt jól lakott, — volt a felelet. — De nézze csak, itt jön Ganny.

Arra fordulva észrevettem, hogy a fiu felém közelített, kezében színültig töltött arany serleggel.

Jupiter kocintani akar önnel, — mondá. — Egyenesen álljon fel a székéről, hajoljon meg és egy hajtókára üritse ki a serleget, a mire majd én visszatérek a serlegért. De vigyázzon, hogy így járjon el, különben nagy baj lehet. No most én visszamegyek és megtöltöm a Jupiter serlegét. Neked pedig Cupi, azt mondom, — folytatá egyes lépéssel közelítve — Jupi úgy iszik, mint egy gödény; ha tehát van valami mondani valód, azt jobb volna még most elvégezni, a míg lehet vele beszélni. Husz perc múlva már aligha lesz idő hozzá.

Azt mondani, hogy álljak fel egyenesen a székről, igen könnyű volt, de én nem voltam teljesen biztos abban, hogy meg is tudom eszelekedni. Annyit ittam már, hogy habár józanul elbeszélgetni még képes voltam, de éreztem, hogy lábaim merevek és bizonytalanok és egy hirtelen talpra ugrás ily jovialis gyülekezetben, ritkán történhetik a helyzet teljes biztonságával. Egyébként is az a bestia annyira megzavart, hogy inkább az ágyba kíváncsítottam, mint a lábamra állani és egy ünnepélyes pohár bort lenyelni. Mindazáltal az istenkísértés teljes megelégedésre intéztem el; mert Jupiter nyájasan, nem akarom mondani, hogy bután reám mosolygott, a mire az egész társaság olyan hatalmas éljen riadással üdvözölt, hogy azt hittem soha vége nem lesz. Bármily hizelgő is volt azonban reám ez az üdvözlés, annak hatását alaposan lerontotta az a solo-trió, a mit a felhangzó riadál elhaló hangjaiba Cerberus zendített belé.

Az ebéd lefolyása olyan volt, mint az ebédek közönségesen lenni szokott. A vidámság abban a mértékben enykedett, a mint a bor fogyott. Bacchus az én tiszteletemre a legrégebb hordóját ütötte csapra és az istenek s istenasszonyok versenyeztek, hogy annak becsületére váljanak. Valóban elbámultam azon a mennyiségen, a mit az asszonyok letudtak gégeiken eregetni, a nélkül, hogy a következményekről félmők kellett volna. Ajkuk nem lett hólyagos, hangjuk nem rekedt el, szemek nem véresek és orruk nem piros. Venus, a kinek baloldalán ülni szerencsém volt, a míg én egy pohárral megittam, három exet ivott s mindenkör izlett neki a nélkül, hogy másnak érezte volna a fejét, vagy hogy szépségének megártott volna valamit. Sőt Cupidó, egy-kis tizenégy- és tizedik, legkevesebb két pintessel megivott és mégis oly vidám és gyerekes volt, mintha piritott zsemlyénél és víznél egyebet soha nem kóstolt volna. S ha meggondolom, hogy ugyanezt már sok ezer év óta mindennap megeselepszik, akkor látom csak igazán a halandók siralmas gyengeségét.

A kérdés csak az volt, hogy kimeri őt kikergetni? Tíz satyr erre nem lett volna képes,

még ha hárman fogják is egyik-egyik fejét, hátul pedig az egyik üzi. Plutó is megpróbálta szép szóval meg fenyegetésekkel kicsalni, de mindhiába, amíg Jupiter meg nem esküdött, hogy ő több lármát nem hajlandó eltűrni s egyszerűen kiharcolta Plutót az átkozott kutyájával együtt. Ez egyuttal jeladás volt az asztalbontásra. Junó a kertbe sietett a főcánkakesait megotetni, Ceres pedig a kulcsárnéval beszélte meg a jövő hétre szükséges nulla liszt beszerzését. Vesta gyertyát gyújtott a könyvtárban, a hol Minerva tanulmányozta az ókori tekintélyeket, az állatöv jelei és a baglyok huhogása között fenforgó viszonylatokat. Vulcanus a kovácsműhelyébe sántikált, a hol Castor és Pollux türelmetlenül várták, hogy megpatkolja lovaikat, a melyeken a szokásos éjféli lovaglásukat végezték.

Bacchus nagynehezen az ágyába cipelték, a hol összefüggéstelen nótákat danolgotott és egy üres flakóval hadonázott; Mars nagy megkönyebbédésekre szintén eltávozott, a holnap napon rendezendő kakasviadal főpróbáját igazgatni. Ezalatt a többi istenség a kuglizóba lépett, a hol a közeli reggelig nagy verekedést és lármát csaptak a krigszparti fölött.

Hol a pokolban maradsz annyi ideig, — kiabált Caston dühösen, a mint Vulcan a kovács műhelybe bebottlott. — Már több mint egy óra óta hiába várunk rád. Mire való neked a kovácsműhely, ha nem látsz a mesterséged után? Ha nem tetszik a munka, akkor vágd a földhöz a kalapácsodat és csak stricskedjék az Olympuson, mint a többi nacoscságos ur.

Gyönyörű strici lenne a sánta lábával, — jegyezte meg Pollux. — No hát csak láss a dolgod után s patkold meg ezeket a lovakat.

Most már csak azért se patkolom meg — mondá Vulcanus, — ha csak titeket nem, még pedig vörösre izzított szegekkel. Nem ettem meszet, hogy két ilyen törött tojáshejből szakadt félistennek legyek az inasa.

Mi az, veszekedés? — ordított közbe Mars, a mint hazafelé menve arra bandukolt. — Madarak békében élnek a kicsiny fészkekben, ezek meg veszekednek. Mi bajotok van, hadd halom. Én az ember vagyok, a ki a differenciákat kiegyenlitem.

Vulcanus nem akarja a lovakat megpatkolni, — mondák az ikrek egyszerre beszélve.

Akkor Vulcanus verekedjék meg Castorral, — mondá Mars; — s a ki nyertes lesz az ütközetben, azzal vívjon meg Pollux; én pedig majd a győztesel birakszom meg.

A győ — a győ — a győztes, — énekelt Bacchus, a kit éppen arra felé kísérték lakására. — Fiuk, vigyetek be ide és tegyetek a tűz mellé. Itt maradunk reggelig. Nem megyünk mi innét el, — nem, nem, nem, míg a gazda minket innét, ihajla! Nem tudom, hogy mi lett a vége a veszekedésnek és hogy mikor jutottak haza; mindezt az olvasó képzeletére kell bíznom, mivel nekem az istenekkel és istenasszonyokkal az ebédlő teremben akadt dolgom.

No most, — kiáltott Cupidó, felugorva székéből, — most nincs itt más, mint csak az utra készülő társaság. Menjünk a míg lehet és rendezzük el az egész dolgot.

Ezt mondva, kezemnél fogva a trónszék elé vezetett, a míg a többi isten kettős és hármas rendekben jött utánunk.

Praxy — mondá a fiu esufolódó hangon, a mint én egy kissé a vállaink tántorodtam, — maga alighanem berugott, pedig egy harmadát sem itta annak, a mit én ittam. Hát csak vigyázzon, hogy a szárnyaim végére ne lépjen, különben újra kitép egy esomó tollamat, pedig ugyis elég borzasak. Ugyis elég csunyán ledobott magáról a vacsora előtt.

Végtelenül sajnálom, — mondám én — kérem, bocsásson meg érte. Ha mi ketten nem leszünk jó barátok, nem is tudom, hogy mit csináljak. No hát béküljünk ki.

Ó Jesszus, hát persze, hogy kibékülünk, felelt a fiu. — Én már rég megbocsájtottam. Csak aztán semmi nehézséget ne szerezzen a körutazás körül, mert újra összeveszünk.

E közben valamennyien elhelyezkedtünk; Venus, Neptunus és Apolló a trón jobb oldalán, Diana, Mercurius és Cupidó a balon, Gany-

*) Tudvalevőleg ledobták az égből és törött lábászarátt rosszul tett gipszbe Aesculapius.

medes egy kissé hátrább állott, míg én a háta mögé helyezkedtem, a honnét egymásra somolyogtunk. Most már nem félttem annyira, mint néhány órával előbb. Valószínűleg a bor gőze bátorított ennyire.

Hát ez a marhaság mire való? — kérde Jupiter reánk mordulva, a mint éppen félszenderéből felébredt.

Arra kérném szépen, hogy engedje meg nekünk, hogy egy kis légváltozásra mehessünk, — kezdé Venus. — Olyan nem jól vagyunk.

Nem jól vagytok? Hát hívassátok Aesculapiust. Ha egy hét alatt nem gyógyít meg benneteket, büntetésből száz esztendeig minden nap két pint fekete kotyvalékot igyék a reggelije előtt.

Az igen jól esnék neki, — mondá Cupidó, — mert olyan egyoldalú a gyakorlata. Még a felséged sarkába fészkelődött köszvényt se tudja kigyógyítani.

Ó felségét a köszvény bántja? — kérdezém félénken.

Igenis, az bántja, — felelé Jupiter — s éppen most is szagatásaim vannak. Talán tud valami szert ellene, ó szögletes kabátu halandó? — Sokfélét felség. Eno gyümölcs fáj kis adagokban mondják, hogy igen jó, aztán a Dinnerfood-féle magnesia fluidium.

Hozott talán néhány adagot bő zsebei valamelyikében a halandó? — kérde a felleg kergető.

(Folyt. köv.)

Ung. 1b. 1866.

Menyasszony selyem 85 krajeártól 11 forint 35 krajeárig méterenként, mindenféle színben. Bérmentve és elvámolva a házhoz szállítva.

Gazdag mintaküldemény megkeresésre bérmentve küldetik. — **Henneberg selyemgyára** Zürichben.

Piaci árak a legutolsó betivásáron 50 kilogrammonkint

	minőség szerint	Kor. 1861	Kor. 1862
búza		7-80	—
rozs		6-25	—
árpa		7	—
zab		7-25	—
tengeri		6-70	—
fehérbab		—	—
tarkabab		—	—
burgonya		—	—

HIRDETÉSEK
felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN.

ido.

bor Márton.

VI. FEJEZET.

Az ebéd lefolyása olyan volt, mint az ebédké közönségesen lenni szokott. A vidámság abban a mértékben enyelkedett, a mint a bor fogyott. Bacchus az én tiszteletemre a legrégebb hordóját ütötte csapra és az istenek s istenasszonyok versenyeztek, hogy annak becsületére váljanak. Valóban elbámultam azon a menyiségen, a mit az asszonyok letudtak gégeiken eregetni, a nélkül, hogy a következőkkel felülmúltak volna. Ajkuk nem lett hólyagos, hangjuk nem rekedt el, szemek nem véresek és orruk nem piros. Venus, a kinek baloldalán ülni szerencsém volt, a míg én egy pohárral megittam, három exet ivott s mindenkor izlett neki a nélkül, hogy másnak érezte volna a fejét, vagy hogy szépségének megártott volna valamit. Sőt Cupidó, egy-kis tizenéves éves tacsó, legkevesebb két pintessel megivott és mégis oly vidám és gyerekes volt, mintha piritott zsenyénél és viznél egyebet soha nem kóstolt volna. S ha meggondolom, hogy ugyanezt már sok ezer év óta mindennap megeselek-szik, akkor látom csak igazán a halandók siralmas gyengeségét.

Cerberus is, miután könyörtelen pusztítást vitt véghez a csontfalomban, megszemjázott és középső fejét kőröleg emelte gazdája felé. Valami gurgulázó hangot eresztett a torkából, a melynek jelentőségét félreérteni lehetetlenség volt. Plutó egy csöbör vizet hozatott számára. A satyr, a ki a vizet hozta, el akarta venni előle a tányér csontot, abban a hitben, hogy a kutya már jóllakott, de Cerberus olyat mordult rá, hogy rögtön futásnak eredt, a mire az eb möhó étvágygyal esett a csontoknak. Soha el nem felejttem azt az öt percet, a mi ezután következett. Azt látni, a mint a fej a jobb oldalon a vizet hangosan lefetyeli a válluból, a baloldali fej a csontokat ropogtatja, míg a középső fej hadüzenetet vetit a retiráló satyr felé, olyan valami volt, a mi sokszor fog álmaimban kísérteni.

Szeretném, ha már hazakergetné ezt a vadállatot az óljába, vagy a pokolba, — mondám elnyomott hangon Cupidónk. — Valósággal beteggé tesz a látása.

Rögtön, mihelyt jól lakott, — volt a felelet. — De nézze csak, itt jön Ganny.

Arra fordulva észrevettem, hogy a fiu felém közelített, kezében színültig töltött arany serleggel.

Jupiter kocintani akar önnel, — mondá. — Egyenesen álljon fel a székéről, hajoljon meg és egy hajtókára üritse ki a serleget, a mire majd én visszatérek a serlegért. De vigyázzon, hogy így járjon el, különben nagy baj lehet. No most én visszamegyek és megtöltöm a Jupiter serlegét. Neked pedig Cupi, azt mondom, — folytatá egyes lépéssel közelítve — Jupi ugy iszik, mint egy gödény; ha tehát van valami mondani valód, azt jobb volna még most elvégezni, a míg lehet vele beszélni. Husz pere mulva már aligha lesz idő hozzá.

Azt mondani, hogy álljak fel egyenesen a székekről, igen könnyű volt, de én nem voltam teljesen biztos abban, hogy meg is tudom eszelekedni. Annyit ittam már, hogy habár józanul elbeszélgetni még képes voltam, de éreztem, hogy lábaim merevek és bizonytalanok és egy hirtelen talpra ugrás ily jovialis gyülekezésben, ritkán történhetik a helyzet teljes biztonságával. Egyébként is az a bestia annyira megzavart, hogy inkább az ágyba kíváncsoltam, mint a lábamra állani és egy ünnepélyes pohár bort lenyelni. Mindazáltal az istenkisértést teljes megelégedésre intéztem el; mert Jupiter nyájasan, nem akarom mondani, hogy bután reám mosolygott, a mire az egész társaság olyan hatalmas éljen riadással üdvözölt, hogy azt hittem soha vége nem lesz. Bármily hizelgő is volt azonban reám ez az üdvözlés, annak hatását alaposan lerontotta az a solo-trió, a mit a felhangzó riadál elhaló hangjaiba Cerberus zendített belé hármas torkból. A bestia mind a három fejét egyszerre emelte a magasba és oly háborzongató tutolást eresztett meg, a mely tizezer pokolban szenvedő lélek halálhörgését fejezte ki s bizonyára ezek sóhajtásainak jól betanult hí utánzása volt. Ez volt ezuttal az utolsó hőstette, mert az istenek is megelégték a látását s Jupiter kiharancsoltatta.

A kérdés csak az volt, hogy ki meri őt kikergetni? Tiz satyr erre nem lett volna képes,

még ha hárman fogják is egyik-egyik fejét, hátul pedig az egyik üzi. Plutó is megpróbálta szép szóval meg fenyegetésekkel kicsalni, de mindhiába, amig Jupiter meg nem esküdött, hogy ő több lármát nem hajlandó eltűrni s egyszerűen kiharancsoltta Plutót az átkozott kutyájával együtt. Ez egyuttal jeladás volt; az asztalbon-tásra. Junó a kertbe sietett a fácskakasait megetetni, Ceres pedig a kulcsárnéval beszélte meg a jövő hétre szükséges nulla liszt beszerzését. Vesta gyertyát gyújtott a könyvtárban, a hol Minerva tanulmányozta az ókori tekintélyeket, az állatöv jelei és a baglyok huhogása között fenforgó viszonylatokat. Vulcanus a kovácsműhelyébe sántikált*, a hol Castor és Pollux türelmetlenül várták, hogy megpatkolja lovaikat, a melyeken a szokásos éjféli lovaglásukat végezték.

Bacchust nagynehezen az ágyába cipelték, a hol összefüggéstelen nótákat danolgotatott és egy üres flakóval badonázott; Mars nagy megkönyebbedésemre szintén eltávozott, a holnapi napon rendezendő kakasviadal főpróbáját igazgatni. Ezalatt a többi istenség a kuglizóba lépett, a hol a közeli reggelig nagy verekedést és lármát csaptak a krigszparti fölött.

Hol a pokolban maradsz annyi ideig, — kiabált Caston dühösen, a mint Vulcan a kovács műhelybe bebotlott. — Már több mint egy óra óta hiába várunk rád. Mire való neked a kovácsműhely, ha nem látsz a mesterséged után? Ha nem tetszik a munka, akkor vágd a földhöz a kalapácsodat és csak striciskedjék az Olympuson, mint a többi naocsaságos ur.

Gyönyörű strici lenne a sánta lábával, — jegyezte meg Pollux. — No hát csak láss a dolgod után s patkold meg ezeket a lovakat.

Most már csak azért se patkolom meg — mondá Vulcanus, — ha csak titeket nem, még pedig vörösrre izított szegekkel. Nem ettem meszet, hogy két ilyen törött tojáshéjből szakadt félistennek legyek az inasa.

Mi az, veszekedés? — ordított közbe Mars, a mint hazafelé menve arra bandukolt. — Madarak békében élnek a kicsiny fészkekben, ezek meg veszekednek. Mi bajotok van, hadd hal-lom. Én az az ember vagyok, a ki a differenciákat kiegyenlítem.

Vulcanus nem akarja a lovainkat megpatkolni, — mondák az ikrek egyszerre beszélve.

Akkor Vulcanus verekedjék meg Castorral, — mondá Mars; — s a ki nyertes lesz az ütközetben, azzal vivjon meg Pollux; én pedig majd a győztesel birakszom meg.

A győ — a győ — a győztes, — énekelt Bacchus, a kit éppen arra felé kísértek lakására. — Fiuk, vigyetek be ide és tegyetek a tűz mellé. Itt maradunk reggelig. Nem megyünk mi innét el, — nem, nem, nem, míg a gazda minket innét, ihajja! Nem tudom, hogy mi lett a vége a veszekedésnek és hogy mikor jutottak haza; mindezt az olvasó képzeletére kell bizonom, mivel nekem az istenekkel és istenasszonyokkal az ebédlő teremben akadt dolgom.

No most, — kiáltott Cupidó, felugorva székeből, — most nincs itt más, mint csak az utra készülő társaság. Menjünk a míg lehet és rendezzük el az egész dolgot.

Ezt mondva, kezemnél fogva a trónszék elé vezetett, a míg a többi isten kettős és hármos rendekben jött utánunk.

Praxy — mondá a fiu csufolódo hangon, a mint én egy kissé a vállainak tántorodtam, — maga alighanem berugott, pedig egy harmadát sem itta annak, a mit én ittam. Hát csak vigyázzon, hogy a szárnyaim végére ne lépjen, különben újra kitép egy esomó tollamat, pedig ugyis elég borzasak. Ugyis elég csunyán ledobott magáról a vacsora előtt.

Végtelenül sajnálom, — mondám én — kérem, bocsásson meg érte. Ha mi ketten nem leszünk jó barátok, nem is tudom, hogy mit csináljak. No hát béküljünk ki.

Ó Jesszus, hát persze, hogy kibékülünk, felelt a fiu. — Én már rég megbocsájtottam. Csak aztán semmi nehézséget ne szerezzen a körutazás körül, mert újra összeveszünk.

E közben valamennyien elhelyezkedtünk; Venus, Neptunus és Apolló a trón jobb oldalán, Diana, Mercurius és Cupidó a balon, Gany-

*) Tudvalevőleg ledobták az égből és törött lábászárát rosszul tett gipszbe Aesculapius.

medes egy kissé hátrább állott, míg én a háta mögé helyezkedtem, a honnét egymásra somolyogtunk. Most már nem félttem annyira, mint néhány órával előbb. Valószínűleg a bor gőze bátorított ennyire.

Hát ez a marhaság mire való? — kérdé Jupiter reánk mordulva, a mint éppen félszenderéből felébredt.

Arra kérnének szépen, hogy engedje meg nekünk, hogy egy kis légváltásra mehessünk, — kezdé Venus. — Olyan nem jól vagyunk.

Nem jól vagytok? Hát hívassátok Aesculapiust. Ha egy hét alatt nem gyógyít meg benneteket, büntetésből száz esztendeig minden nap két pint fekete kotyvalékot igyék a reggelije előtt.

Az igen jól esnék neki, — mondá Cupidó, — mert olyan egyoldalu a gyakorlata. Még a felséged sarkába fészkelődött köszvényt se tudja kigyógyítani.

Ó felséget a köszvény bántja? — kérdezém félénken.

Igenis, az bántja, — felelé Jupiter — s éppen most is szaggatásaim vannak. Talán tud valami szert ellene, ó szögletes kabátos halandó?

Sokfélét felség. Eno gyümölcs fáj kis adagokban mondják, hogy igen jó, aztán a Dinnerfood-féle magnesia fluidium.

Hozott talán néhány adagot bő zsebei valamelyikében a halandó? — kérdé a felleg kergető.

(Folyt. köv.)

Ung. Ib. 1906.

Menyasszony selyem 85 krajcártól 11 forint 35 krajcárig

méterenként, mindenféle színben. Bérmentve és elvámolva a házhoz szállítva.

Gazdag mintaküldemény megkeresésre bérmentve küldetik. — Henneberg selyemgyára Zürichben.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 60 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-től	Kor.-ig
búza		7-80	—
rozs		6-25	—
árpa		7	—
zab		7-25	—
tengeri		6-70	—
fehértab		—	—
tarkabab		—	—
burgonya		—	—

HIRDETÉSEK felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN.

Nyílt tér.)*

NYILATKOZAT.

E lap mult számában közölt nyilatkozatom folytán dr Pórtelky László korm.-biztos úr felettes hatóságom utján magához rendelt.

En előtte is kijelentettem s most itt is kijelentem, hogy az akkor közölt nyilatkozatom egyetlen szavával sem céloztam őt sem személyében, sem pedig hivatali ténykedésében megsérteni s kívánom, hogy senki ilyesmit ne is tulajdonítson nyilatkozatomnak.

Zalaegerszeg, 1906. március hó 22.

Horváth János,
áll. isk. tanító.

Felelős szerkesztő: Sárközy Viktor.

Laptulajdonosok: Udvardy Ignác és dr. Csák Károly.

11914/kv. 1905. szám.

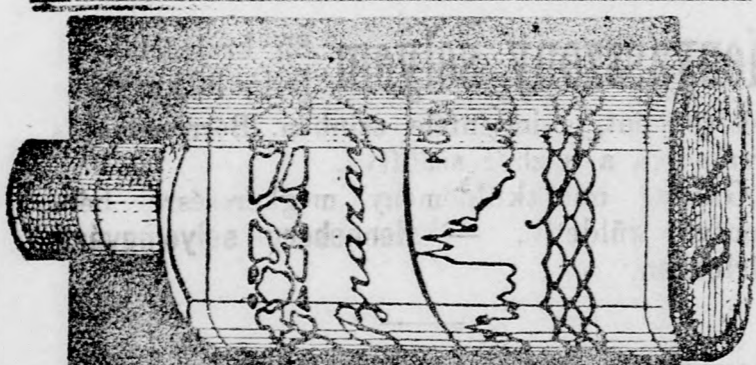
Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a veszprémi káptalan alapítványi pénztára végrehajtónak Simon Ferenc és neje Czupi Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverés 1200 korona követelés, ennek 1902. július hó 13-tól járó 6%-os kamatai 8%-os késedelmi kamatai, 91 korona 70 fillér eddigi, 25 korona jelenlegi költségek kielégítése végett a zalaegerszegi kir. trvszék területén levő, az orbányosfai 3. sz. tjkvben végrehajtást szenvedettek közös tulajdonánál felvett következő ingatlanokra: I. 40., 43/a, 43/b, 110., 3. hrz. és a 127. számú tjkvben A) lapján bejegyzett közös legelőből járó $\frac{1200}{14400}$ -ad részre együttesen 2087 korona; — II. az orbányosfai 116. sz. tjkvben f 337. számú szőlőre 1258 korona kiküldési árban az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi április 14-én délelőtti 10 órakor Orbányosfán a község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is elfognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 208 K 70 f, 125 K 80 f készpénzben, az 1881. LX. t.-e. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1884. évi november hó 1-én 3399. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-e. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Zalaegerszeg, 1905. évi december hó 24.

Rutich, kir. tszéki bíró.

**BRÁZAY-FÉLE
KÖLNI VÍZ**

felülmul minden más kölni-víz néven ismert pipere-czikket.

BRÁZAY-SOSBORSZESZ-SZAPPAN

a legkittünőbb pipere-szappan.

BRÁZAY-SÓSBORSZESZ
nélkülözhetetlen háztiszta.

Gazdaságban

felügyelői, vagy kezelői alkalmazást keres egy középkorú keresztény, nős, kis családdal bíró férfi, aki 12 évig egy helyen volt alkalmazva, jelenleg azonban a birtok eladása miatt hely nélkül van.

Elvállalna mind a felügyelői, vagy bármely más bizalmi állást is.

Óvadékkal rendelkezik; igényei szerények. — Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

A csáktornyai izr. hitközség egy több lakásból és üzlethelyiségből álló egy emeletes háznak a folyó évben leendő felépíttetését elhatározta.

Az összes munkák egy vállalkozónak adatnak át. Vállalkozni óhajtok felhívtnak, hogy ajánlataikat folyó évi április hó elsejéig a hitközség elnökéhez benyújtásák, akinél a tervek és a részletes költségvetés mindennap délelőtti 8—12 és d. u. 2—6 óráig betekintheők.

Csáktornyán, 1906. évi március 18-án.

Az előjáróság.

Kiadó lakás.

Özv. Hagymási Gyuláné **kaszaházi utcai emeletes házában egy utcai lakás kiadó.**

Bővebbet a tulajdonos.

Birtokvétele.

Egy 2000—5000 holdas uradalmi birtok megvétele **kerestetik.**

Ajánlatokat kér

KISS FERENCZ,

Zalaegerszeg, Vörösmarty-u. 35.

Felhívás répatermelőkhöz.

Szándékom minden évben **október hó 31-én d. e. 10 órakor a „Polgari Egylet” alsó helyiségében**

takarmányrépa-versenyt

rendezni, melynek célja egyrészt annak kipróbálása, hogy melyik répafajta felel meg leginkább az igényeknek, másrészt, hogy kiválasztás által mindig jobb és nagyobb fajtát létesíthessünk.

Ezen versenyben csakis oly gazdák vehetnek részt, kik a kiállítandó répák magvát ez évben tőlem szereztek be és pedig a következő fajtákban:

1. Sárga oberndorfi.
2. Vörös eckendorfi.
3. Fehér olajbogyó.
4. Piros Mammut.

E fajtákból a legszebb alakú és legnagyobb sulyu répákra egyenkint 10 K, s így összesen 40 korona díjat tűzök ki jutalmul. — A versenyre szánt répafajtákból 4—4 darab legkésőbb október hó 26-áig jól elcsomagolva alantirt címemre küldendők; minimális sulyuk $7\frac{1}{2}$ kgr. legyen, csupán leveleiktől legyenek megtisztítva, de sem gyökereiket, sem csucukat lemetszeni nem szabad és minden kiállított répa az én tulajdonomban marad magtermelés céljából.

Kérve minél nagyobb részvételüket, tisztelettel

Nagykanizsán, március hóban

Tóth István,

répagag-termelő. Sugár-ut 18. sz.

Több száz korona havi mellékkereset!

Ügyes ügynökök

s oly urak, kik nagy ismeret-séggel és szabad idővel rendelkeznek s ezeket saját előnyükre fel akarják használni, elsőrendű fiumei bankintézet által előnyös feltételek mellett kerestetnek. Szives ajánlatok: FIUME 104. sz. postafiók.

Nagy jövedelem csekély szorgalommal és fáradsággal!

Köhögésben

szennedők

használják a kitűnő jóságú és kellemes ízű

Kaiser-féle

Mell karamellákat

2740 szavahihető bizonyítvány szól ezen szer biztos határáról köhögésben, katarrusban és elnyálkásodás esetén.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. — Csak az a valódi, melynek védjegyén „három fenyő” van. Kapható Zalaegerszegen Schmidt Győző cukrásznál.

Keil-lakk

legkittünőbb mázolószer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér «Glasur» fénymáz 90 f.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 f.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók: **Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen. Molnár Ignác cégnél Keszthelyen.**

Kőbányai Polgári Serfőződe R. T.

T. CZ.

Van szerencsénk b. tudomására hozni, hogy Zalamegye részére

Fürst és Társa cégnél**ZALAEGRSZEG, Rákóczy-utca 21. sz.****Sörfőraktárt**

létesítettünk, a kiknél söreink ugy eredeti hordókban, mint gondosan és szakszerűen töltött palackokban, mindenkor friss minőségben kaphatók.

Szíves figyelmébe ajánljuk, hogy az 1896. évi ezredéves országos kiállításon a díszoklevéllel, hasonlóképen 1900. évben Párisban, 1904. évben Florenczban, 1905. évben Nápolyban és Palermóban a Grand Prix-vel, mindenütt a legelső díjjal lettünk kitüntetve.

Szíveskedjék b. rendeléseivel nevezett képviselőnkhez fordulni, a ki minden tekintetben igyekezni fog Önt legnagyobb megelégedésére kiszolgálni.

Tisztelettel

**KŐBÁNYAI POLGÁRI SERFŐZŐ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.**

Sörnemek: Polgár-, Király-, Márciusi-, Kiviteli márciusi-, Szent István-, Kőbányai-, Barát-maláta-, Dupla márciusi- és Dupla maláta sör.

Eladó fajbaromfi.

Tiszta sárga Orpington kakasokat és jércéket, darabonként 8 koronáért, keltető tojást 12 darabot 8 koronáért bárkinek küld

Umszuncz Lajos

Zalaszentmihályon.

Eladó ház.

Kinizsi-utca 9. számú új ház, amelyben **három szoba, konyha, éléskamra** van s amelyhez **kert és udvar** tartozik, szabad kézből azonnal eladó. — Bővebbet a háztulajdonosnál.

RADÓ HENRIK**női divat-kereskedése Zalaegerszegen.**

Raktáron tart: női divatkelmékte, az összes bélésarukat, díszeket, selymeket, bársonyokat, eső- és napernyőket, alsólendvai gyárból, kezttyüket, derékfűzőket, alsószoknyákat, blúzokat, női- és férfi-harisnyákat, uri és női dísznyakkendőket, gallérokat, zsebkendőket, fátyolokat, csipkéket és himzéseket, gouvrirozott gaze-fodrot, gyermekkalapot és főkötőt, menyasszonyi fátyolokat, koszorukat és virágokat, magyar gyártmányu kézelő-, gallér- és mellgombokat, kalap- és nyakkendőtüket stb. stb.

Túlnyomóan hazai gyártmányok!

Kizárólagos raktár

☛ **pécsi Hamerli-kezttyükből.** ☛

Szenáássy Gyula (Budapestről) nagy mintagyűjteménye nálam megtekinthető és kívánatra kázhhoz küldöm.

NAGY FERENCZ**NŐI- ÉS URI CIPÉSZ ZALAEGRSZEGEN**

Kazinczi-tér 2. szám alatt, Horváth Miklós ur házában.

Tisztelettel értesitem a tisztelt közönséget, hogy Zalaegerszegen

cipész üzletet nyitottam,

amelyben a legegyszerűbbtől a legdivatosabb kivitelű cipőket készítek. **Beteg és fájós lábakra** való cipők készítésére főszlyt helyezek s a beteg lábakra **gipszlenyomat** után készítek cipőket.

Elvállalok ludtálpbélések készítését, amely nagyon megkönnyíti a járást. Tapasztalataimat hazánk több nagy városában, de különösen Budapesten több előkelő üzletben, mint szabász szereztem.

Fő törekvésem a lelkiismeretes, pontos és szolid kiszolgálás.

Raktáron tartok kitűnő minőségű **cipőfűzőket** mindenféle színben, jó **cipőkenőcsöt**, hazai és angol gyártmányt; továbbá **fénymázt** és **sarok gummit**.

Május 1-től kezdve társul vettem Heinrich Bertalan urat Budapestről, akivel együtt látogattam a szakiskolákat s aki szakmánkban elsőrendő munkaerő. Magamat a közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva

vagyok tisztelettel

NAGY FERENCZ

uri- és női cipész.

Hornyolt zsindely — Alagcsövek

iszapolt agyagból

BÉRMENTVE MINDEN ÁLLOMASRA.

☛ Első Szombathelyi Gőztéglagyár. ☛

POHLGUSZTÁV.**Mindenki érdeke, hogy megrendelje**☛ **INGYEN ÉS BÉRMENTVE** ☛

tavaszi és nyári női ruhakelmék, vászon, fehérneműek minta-gyűjteményét. Kész női és uri fehérneműről diszes árjegyzék.

Preisach Zsigmond áruháza, Budapest, IX., Üllői-út 59. F.

Legelőcsöb bevásárlási forrás!

Jószavam: "Kövs haszon, nagy forgalom!"

Nagy jövedelem csekély szorgalommal és fáradsággal!

Figyelem!

Megbízható legjobb minőségű
hirneves valódi szepességi

lenvászon és damasztáru

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár bejegyzett
védjegye

Késmárki gyártmány csak az, mely
ezen védjeggyel van ellátva.

Hazai ipar!

Első Magyar Részvény-Serfőződe

palacsör-osztálya. — Kőbánya.

A legtekintélyesebb orvosoknak a Malátasör gyógyhatásáról nyilvánított kedvező véleménye egy rendkívül gazdag maláta tartalmu

GYÓGYSÖR

gyártására indított bennünket, melyet aranykesztes címkével ellátott különleges palackokban

„DUPLA GOLIÁT MALÁTA SÖR”

név alatt hozunk forgalomba. — Ajánlatos ezen üdítő ital, melyet kórházakban, különösen női betegeknek igen jó eredménnyel alkalmaztak. vérszegénységből származó gyengeségnél, rosszul táplált, vérszegény egyéneknek, gyermekágyasoknál és szoptató nőknél, ideges kimerültségnél, emésztési zavaroknál valamint üdülő betegeknek.

Kapható: GYARMATI VILMOS fűszer, csemege és ásványvíz-üzletében

Teljesen pótolják a
külföldi likőröket

Schrank Béla

gőzerőre berendezett
likörgyárának
elismert jó gyártmányai
Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviseelve:

Berger Jakab Fia
Zalaegerszeg.

Különleges gyártmány:

Triple Sec „Comme il faut”.

A cég csakis a legjobb anyagból gyártott első minőségeket tart raktáron.

Weinberger Hermán és fia

női divat áruháza

ZALAEGRSZEG, „a vármegye háza áttelében.”

A vármegye legrégebb, legmegbízhatóbb női divat áruháza, hol a legjobb divatu tavaszi női felöltők, a legjobb minőségű női ruha kelmék és divatszerű diszek nagy választékban mindenkor a legolcsóbb árban kaphatók.

Kitünő tisztelettel

Weinberger Hermán és fia.

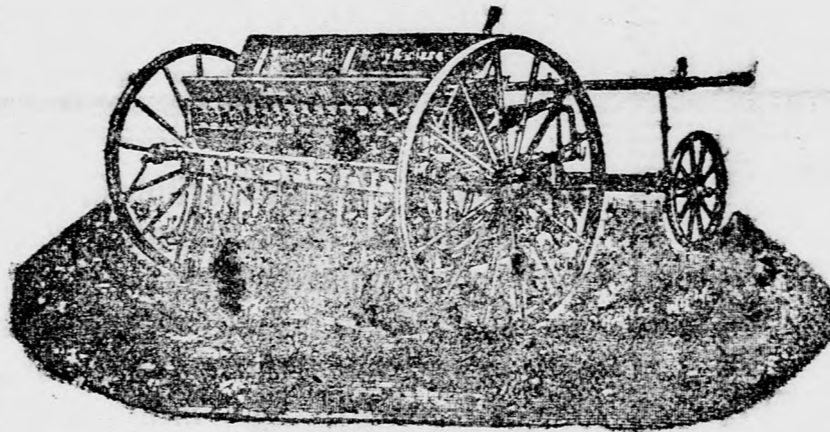
Vidékre szívesen küldünk választékot.

Pártoljuk a hazai ipart!

Hazánk legrégebb ipartelepe (alapítva 1845-ben) a kir. orsz. szabadalmazott

STÁDEL KÁROLY örökösei

gépgyára, vas és fémöntődeje GYÖRÖTT, II. Rákóczy Ferenc-utca 32—34. szám.

Ajánlja kitünő konstrukcióju, solid kivitelű, elsőrendű gyártmányait.

Szabadalmazott Győri Drill vetőgépeit mely minden előnyt magában egyesít; világ szabadalommal bíró földmérés taligáit, kézikapáló ekéit, mely 100 % munka megtakarítást eredményez — és minden a gazdaságban szük-

séges gép és eszközt és alkatrészt kitünő kivitelben és jutányos áron. Ajánlja a világhírű Mc. Cormick Chicagói aratógépgyár amerikai gyártmányait kévekört, marokrakó, fűkaszáló, gyűjtőgépeit, melyeket ez ideig semmiféle gyártmány még felül nem mult kitünő anyag, elmés szerkezet és utolérhetetlen munkatémény tekintetében.

Jó munka, jutányos árak, kedvező fizetési feltételek. — Felvilágosításokkal szolgál a gyár Győrben vagy

Stádel János földbirtokos
Zalatárnokon.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy vas és fűszerkereskedésemet

épületfa és deszkakereskedéssel kibővítettem,

és állandóan versenyképes árak mellett nagy raktárt tartok az összes építkezési anyagokból, ugymint épületfák, rudak, ragok, padlók, deszkák, lécek, faszindely, tölgyfapadiók, vízhatlan cementek, carbolineum, kátrány elszigetelő és tetőlemezekből; épületvasalások, sodronyszegek, berekő és ész tűzhelyek, kályhák, festékárak és szerszám nemekből.

Kérem adandó alkalommal jóindulatu pártfogást

teljes tisztelettel

HORVÁTH GYÓZÓ, vas-, fűszer és fakereskedő.

Egy sorsjegy vétele esetén minden résztvevő 50 darab sorsjegyre játszik.

Évente három huzás.

600.000, 300.000, 300.000 K. fő és 447 melléknyeremény, mint 50.000, 40.000 K. stb.

Egyszeri rendkívüli ajánlat.

Belépési felhívás a „Dunántuli“ sorsjegytársaságba, mely 50 drb.

Pesti Hazai Első Takarékpénztári nyereménykötvényre

50 résztvevővel alakult.

Minden tag ingyen játszik a 3 évi társasági időtartam alatt 40 sorsjegyre s ezzel egyidejűleg egy darab sorsjegyet 34 havi 6 koronás részletfizetésre szerez meg.

A társaság feloszlása után minden egyes tag megkapja a fentemlített 1 drb. sorsjegyen kívül még a társaság tartama alatt a sorsjegyekre esett nyeremények 50-ed részét is.

A kihuzott sorsjegyek új, ki nem sorsolt sorsjegyekkel helyettesíttetnek.

Minden sorsjegynek okvetlenül nyernie kell.

A sorsjegyek árfolyam értéke minden valószínűség szerint a többszörös túljegyzés következtében a kibocsátáskor — ami április első napjaiban fog megtörténni — rohamosan fog emelkedni, miért is ajánljuk a fenti sorsjegy társaságunkba való azonnali belépést, mivel a tagsági részt a később belépő tagoknak esetleg felemelni leszünk kénytelenek.

A belépésnél az 1-ső és 2-ik részlet á 6 korona, összesen tehát 12 korona egyszerre befizetendő.

FIUMEI KERESKEDELMI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsassa.

Ajánlva orvosi rendű szaktekintélyektől.
Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében.)
ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér.

Kapható gyógyszertárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminisztériumtól jóváhagyott élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX, Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

Idős és ifju embereknek

ajánlatos Dr Müllernek több bővített kiadásban megjelent, a **megzavart ideg** és nemi rendszerről, valamint ennek radikális gyógy-módjáról irt művét okulásul elolvasni.

1 K 20 fillérnek bélyegjegyekben való beküldése ellen borítékban megküldi:

Curt Röber, Braunschweig.

Egyszeri átsimítás

Schicht-szappannal

(Szarvas vagy kulcsszappan)

pótol

kétszeri átsimítást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Pályázati hirdetmény.

Zalavármegye nemesi pénztári választmányának a **honvédfőreáliskola és Ludovika Akadémia alapítványa** az 1906/907. tanév kezdetén betöltendő.

Az alapítványi helyre igényjogosultsággal bírnak: zalavármegyei nemes ifjak, ha ilyenek nem jelentkeznek, úgy a zalavármegyei nem nemes ifjak és ilyenek hiányában bárhova való illetőségű magyarországbeli nemes ifjak.

A felvételi feltételek és a folyamodvány felszerelésére nézve kellő utbagazítást ad a városi tanácsoknál és a járási főszolgabírói hivataloknál megtekintethető s a vármegyei alispán úr által 6152. sz. a. március hó 21-ikén kiadott 18.2220. számú m. kir. honvédelmi miniszteri pályázati hirdetmény.

A pályázatok **Zalavármegye nemesi pénztári és alapítványi választmányához** legkésőbb folyó évi május hó 1-éig okvetlenül benyújtandók.

Zalaegerszeg, 1906. március hó 21-én.

Zalavármegye nemesi választmánya.

VIDOR LIPÓT

ZALAEGERSZEG.

Kazinczy-tér. Dr. Keresztury ház.

a „Dürkopp“ kerékpárok egyedüli elárúsítója.

Kedvező fizetési feltételek és jutányos árak mellett ajánl
mindenféle rendszert

varrógépeket.

Magyar, amerikai, angol és német gyártmányok.

Fényképészeti cikkek dus raktára.

Elektrotechnikai cikkek. Házi sürgönyök teljes berendezése jutányos árért. Az ehhez szükséges összes kellékek raktáron vannak.

Leipzig-i harmonikák.

Szentképek dus választékban.

Levélbeli megkeresésre árajánlatot küldök s meghívásra házhoz megyek.

Oberndorfi répamag

100 kg. leszállított ár 48 K.

Gróf Teleki Arvéd
uradalmában.

POSTA: **KONCZA.**

Magyar bikák, tenyésztőjások, vető-
magtengeri.

Szőlővessző!

A világhírű „Delawáre” adja a
legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!

A szőlészet kincse,

A phylloxerának ellent áll!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok

mérsékeit áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres „Delawáre”
vessző eladás.

Cím: **Szűgyártó és Takáts**
szőlőtelep-tulajdonosok.

Telep: Alsősegesd. Központi iroda: Felsősegesd.
Somogy megye.

GYOMORBETEGEKNEK,

akik meghűlés, gyomortulterhelés, élvezhetetlen, nehezen emészthető, túlhűség vagy meleg ele-
delek, vagy szabálytalan életmód folytán **gyomorhajtásban, gyomorkatharusban,**
gyomor-fájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban
sz szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyogyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül. Erősíti az ember gyom-
orszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a
vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vér
képződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, fel-
bőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorhajtóknál leggyakrabban előfordulnak, már a kez-
detleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett
gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérvérvételnek és máj-
betegségnek a következményei, a melyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely
fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérvérvételt s a betegnek új erőt
szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaeger-
szegen továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, János-
háza, Devecser, Kiscell, Muraszombat, Bellatinca, Marcali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye,
Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Némethújvár, Szentgothárd, Óriszent-
péter, Alsólendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcs,
Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztricsze, Pinceze, Páka, Ujudvar, Nagy-
rada, Csákány, Simontornya, Tapaony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fű-
szerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az
egész Osztrák-Magyar Monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az
ország bármely részébe.

Védjegy:

„Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely
már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult köszvénynél,
csúznál és meghűléseknél bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Horgony” védjeggyel és a Richter cég-
jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és úgyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török
József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerára
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Óh! Jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

**Köhögés, rekedt-
ség és elnyálkásó-
dás ellen gyors és
biztos hatású**

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kasztner Sándor, Kiss Lajos, Sümegben: E. Der-
varics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter** gyógyszerárakban.